

SLOVENSKI VESTNIK

Celovec • četrtek • 15. julij 1999 šte. 28 (3022) • letnik 54 • cena 10 šil. • 0,73 evra

SLOVENSKI VESTNIK

priloga

OB 20. POHODU NA KOMELJ

Dvojezično šolstvo: Potrebno je osveščanje

Prejšnji teden so se zastopniki obeh osrednjih političnih organizacij koroških Slovencev in dvojezični učitelji iz raznih okrajev že drugič sestali, da bi razpravljali o nadaljnjih korakih v zadevi razpisanih ravnateljskih mest na petih dvojezičnih ljudskih šolah. Medtem je deželni glavar Haider svojo napoved uresničil in z novim razpisom z dne 30. junija t. l. razveljavil stara razpisa, ki sta oba predvidevala za namestitev dvojezično kvalifikacijo. Svoj edinstven političen poseg utemeljuje Haider s tem, da dvojezična kvalifikacija že vnaprej diskriminira pripadnike večine in nasprotuje principu enakopravnosti in enakega obravnavanja.

Udeleženci posveta so ugotovili, da je Haiderjevo postopanje v nekaterih krajih povzročilo moten odnos med starši in učitelji ter sprožilo celo ovadbo anonimnih pisem.

Nekaterim na Koroškem bi bilo zelo prav, če bi dvojezično šolstvo ponovno postala tema vsakodnevne politike in bi s tem rušili zaupanje v dvojezične učitelje.

Peticija ZSO in NSKS

Trenutno situacijo je treba jemati zelo resno in ne prepustiti, da se bo stvar nekako sama rešila. Zaradi tega, se bo v naslednjih tednih spisala peticija, ki bo naslovljena na koroški deželni zbor in bo zahtevala razširitev dvo- in večjezične kvalifikacije. Dvojezični zastopniki, ki so v različnih okrajnih šolskih kolegijih, naj bi se v bodoče bolje povezovali in med sabo imeli redne pripravljane sestanke. Dvojezično šolstvo zasluži več mednarodne pozornosti in zaslombe, zato naj bi se okrepila naveza z mednarodnimi učiteljskimi združenji. Pravtako se bo treba povezati s tistimi

evropskimi inštitucijami, ki za svoje delovanje zahtevajo dvo- in večjezično izobrazbo (npr. Svet Evrope, gremiji Evropske unije). Zato naj bi se čimprej pripravil načrt za večji strokovni simpozij na Koroškem, na katerem naj bi razpravljali o potrebah medkulturne in večjezične vzgoje in šolske izobrazbe v evropskem kontekstu.

Na sestanku pa je postalo tudi jasno, da je koroška javnost premalo osveščena o možnih posledicah namestitve enojezičnih ravnateljev in ravnateljic na dvojezičnih šolah. Udeleženci so sklenili, da hočejo s svojimi strokovnimi sestanki nadaljevati in se bodo spet srečali konec septembra.

M. W.

Zvezna vlada obravnavala pismo ZSO in NSKS

Urad zveznega kanclerja je obvestil obe osrednji organizaciji, da je kancler na seji vlade, 6. julija 1999, obvestil člane o vsebini pisma v zadevi razpisa ravnateljskih mest. Kot smo že poročali, bo urad zveznega kanclerja (oddelek za narodne skupnosti) na pobudo predsednika sosveta dr. Marjan Sturma koordiniral sestanek pristojnih mest na zveznem nivoju. Razpravljalo naj bi se o manjšinskem šolstvu z vidika iniciativ na Koroškem, ki težijo po loče-

vanju šolarjev in niveliranju potrebne kvalifikacije za ravnatelje na dvojezičnih ljudskih šolah.

Medtem je šolski referent Haider že izdal nov razpis glede spornih ravnateljskih mest in ob tem ni več upošteval eksplicitno ustrezno kvalifikacijo za dvojezični pouk, temveč le »posebne kvalifikacijske pogoje za razpisana mesta«. Merodajno pa bo vsekakor, ali bodo dokončne odločitve upoštevale kvalifikacijo iz dvojezičnosti ali ne.

Koncert Kernjakovih pesmi Moškega pevskega zbora »Trta« v Žitari vasi ob 100. obletnici skladateljevega rojstva je bilo glasbeno doživetje posebne vrste

Stran 5

PREBLISK

■ Pravzaprav sem nameraval letošnje počitnice ob žaganju hloedov prebiti doma. Za nameček sem predvideval, ko bo paša na travnikih že nekoliko pičlejša in zato krave in ovce rade podirajo čez ograjo, se zapoditi za temi – v teh trenutkih 1000krat prekletimi – živalmi.

Pa me je še na Dunaju dosegel klic glavnega vestnikarja, ki mi je ponudil sodelovanje pri listu, ki ga držite v rokah. Izgled na to, da se za nekaj dni tedensko odpovem žaganju in morebitnemu »laufanju« za kravami, se mi je zdel sila zanimiv, čeprav moram priznati, da odločitev ni bila lahka. Kdo že rad zamenja delo na prostem z ždenjem pred računalnikom, predvsem, če

to kot študent počne celo leto. Vendar sem medtem spoznal, da ta kombinacija žaganje – pisanje ni najslabša, saj me je že privedla do misli, ki mi je šinila v glavo ob žaganju samem. Spomnil sem se knjige slavnega avstrijskega dramatika Thomasa Bernharda z na-

Žiga-žaga

slovom »Holzfällen«. Sicer je nisem bral, tako da niti ne vem, ali se naslov nanaša na vsebino knjige.

Nič zato. Na vsak način sem si mislil, da bi lahko napisal nadaljevanje tega romana. Naslov bi vsekakor že imel: »Holzschneiden«

Strdenov Marko

Zveza koroških partizanov
SPD »Edinstvo v Pilberku«

20. Pohod na Komelj

Nedelja, 18. julij '99

odhod 9.30 od Janeza Apovnika v Barovjah 32 pri Pilberku (Woraujoch bei Bleiburg)
11.30 od gostilne Pistotnik na Komlju
ob 13.00 spominsko svečanost, maša in nato družabno srečanje pri Šibarju

Pohod bo ob vsakem vremenu. Za jedačo in pijačo bo poskrbljeno. Prireditvev podpira Slovenska prosvetna zveza.

DOBRLA VAS

Več večjezičnosti

V Dobrli vasi se stvari okoli dvo- in večjezične vzgoje v otroških vrtcih premikajo. Privatna iniciativa »Mavrica« je izdelala koncept za zasebni dvo- in večjezični otroški vrtec v bivšem farovškem hlevu, ki ga v ta namen preurejajo. Medtem se tudi mnenje občine spreminja, kajti občinski možje so na eni strani sprejeli načelen sklep, da bodo tudi v občinskih vrtcih ponudili večjezično vzgojo, če bodo starši to želeli. Na drugi strani pa so tudi sprejeli sklep, naj pristojni deželni svetnik Georg Wurmitzer kot deželni referent iz posebnih sredstev podpre zasebno iniciativo »Mavrica«. Sklep občinskega odbora je formalnopravno predpogoj, da deželni svetnik sploh lahko podpre zasebno iniciativo. Do finančne podpore s strani občine za »Mavrico« pa se odborniki niso hoteli prebiti. -an

100 podpisov

Nad 100 dvojezičnih učiteljic in učiteljev je podpisalo pismo deželnemu glavarju Haiderju, v katerem ga pozivajo, naj se glede dvojezičnega šolstva v prihodnje ravna samo po strokovnih in ne po narodnostnih kriterijih. Podpisani opozarjajo še na to, da le oseba z dvojezično kvalifikacijo lahko opravlja zakonsko predvidene naloge ravnateljev na dvojezičnih šolah.

Kot pričakovanje je iz novega razpisa ravnateljskih mest za Bistrico v Rožu, Dičo vas, Djekše, Dobro vas, Galicijo in Kazaze vseeno izginil dodatek, ki je doslej izrecno dajal prednost dvojezično kvalificiranim kandidatom.

Slovensko prosvetno društvo

ZARJA

Poletna noč

Preložena na soboto
17. 7. '99, 20.30

pred občinskim kopališčem
v ŽELEZNI KAPLI
Igra in zabava

PODJUNSKI MUZIKANTJE

KOMENTAR

Andrej Leben

» Približevanje Slovenije k Evropski uniji ... naj krepiti tudi obmejne regije in njene slovenske manjšine«, piše v vabilu EL, ki da se »še posebno zavzema za krepitev obmejnega sodelovanja in s tem slovenske narodne skupnosti na Koroškem«. Zato da bo potrebno še bolj intenzivno sodelovanje občin R Slovenije vsaj z dvojezičnimi občinami na Koroškem in – rečeno, storjeno – EL je povabila slovenskega ministra za promet in zveze na obisk na Koroško.

Ali so posveti in razprave tudi res bili začetek ožjega sodelovanja obmejnih občin in širše regije na področju prometa, se bo izkazalo. Vsekakor je to želeti.

Da EL »kot edina stranka slovenske manjšine na Koroškem« lahko povabi kogar pač želi na srečanje z občinskimi in deželnimi politikami, je eno. Drugo pa je, če je v priprave vključen tudi slovenski generalni konzulat v Celovcu. Še posebno tedaj, ko posreduje srečanje z ministrom iz Slovenije in je na sporedu tudi »sprejem in kosilo s predstavniki organizacij

koroških Slovencev«. Če si oglejemo, kdo te organizacije koroških Slovencev so, ugotovimo, da med njimi ni ne ZSO ne SPZ ne SŠZ ...

Narodna skupnost se torej pokaže v nekako polovični podobi, vsaj kar se tiče organizacij. Za slovenski generalni konzulat, ki je nenazadnje diplomatsko zastopstvo Republike Slovenije na Koroškem,

Formalnosti

je taka pristranskost slabo spričevalo. K diplomatskemu poslu naj bi sodil tudi pravilni čut, koga je treba ob obisku ministra formalno povabiti ali pa o dogodku vsaj obvestiti. Sicer lahko nastane vtis, da uradna Slovenija ignorira del obstoječih slovenskih političnih, kulturnih in športnih struktur na Koroškem – in to najbrž ne bo ravno krepilo slovenske narodne skupnosti.

PLIBERK

Prometna infrastruktura v središču javne razprave

V sredo, 7. julija, se je na povabilo Enotne liste na Koroškem mudila delegacija iz Slovenije z ministrom za promet R. Slovenije mag. Antonom Bergauerjem na čelu. Celodnevni obisk se je končal v Kulturnem domu v Pliberku z javno razpravo o prometni infrastrukturi in o siceršnjem sodelovanju med Koroško in Slovenijo. Posveta so se udeležili

župani iz velikovškega okraja, slovenski generalni konzul Jeraj in namestnik koroškega deželnega glavarja Mathias Reichhold.

Jeraj je uvodoma izrazil potrebo po novih idejah v smislu prekomejnih olimpijskih iger in obžaloval, da se je v preteklosti premalo izkoriščalo programe EU. Koroški referent za promet Mathias Reichhold je ocenil, da

Mathias Reichhold, Andrej Wakounig, Anton Bergauer in Jože Jeraj

se Koroška razvija v neke vrste otok. Proti takemu razvoju da delujejo npr. z reaktiviranjem prijateljske pogodbe s Furlanijo. Podoben projekt si Reichhold lahko predstavlja tudi s Slovenijo. Hkrati pa je izrazil svoje dvome o hitrem vstopu R. Slovenije v EU. Ob vseh simpatijah je izrazil bojazen, da bi prehitel vstop povzročil probleme v obliki drastične racionalizacije. V Sloveniji pa da bi začasno nastala masovna brezposelnost, kar naj bi povzročilo delovno migracijo v Avstrijo.

Slovenski minister za promet mag. Bergauer je nasprotno odvrnil: »Načrtujemo za vstop v EU 1. 1. 2003 – in ne bo škodljivih posledic za kakršnokoli sosednjo državo!« Bergauer je še podrobneje predstavil načrtovana in tudi že poteka-joča dela v avtocestnem oz. železniškem sistemu Slovenije. Izpostavil je pomen pristanišča Koper, ki je že zdaj resen konkurent za severnoevropska pristanišča. Vsi udeleženci so poudarili pomembnost sodelovanja Koroške in Slovenije predvsem na področju prometa v prid gospodarstva na obeh straneh meje.

T. G.

ŠENTJANŽ PRI DRAVOGRADU

81 let od tabora

V sklopu krajevnega praznika v Šentjanžu pri Dravogradu, posvečenega domačinom, ki so bili med 2. svetovno vojno izseljeni, so v sredo, 7. julija, obudili zgodovinski dogodek, ki se je v tem kraju zgodil pred 81. leti. Gre za srečanje dvatisočglave množice iz raznih krajev na političnem shodu, ki so ga imenovali Tabor v Šentjanžu, na katerem je govoril dr. Anton Korošec kot poslanec v državnem zboru na Dunaju in prebral Majniško deklaracijo. V njej so bile podane zahteve južnoslovanskih narodov v sklopu Avstro-Ogrske

za večjo politično samostojnost. Med Slovenci se je sprožilo deklaracijsko gibanje tudi v obliki številnih taborov, posebej potem, ko se je zvedelo, da so države zmagovalke v prvi svetovni vojni obljubile Italiji za prestop na njihovo stran Primorje, Istro in del Dalmacije.

Na okrogli mizi, ki jo je pripravila krajevna borčevska organizacija ob strokovni podpori Koroškega pokrajinskega muzeja Slovenj Gradec, so poudarili pomen takih zgodovinskih dogodkov za oblikovanje narodove samopodobe. Pisno gradivo o

taboru v Šentjanžu je prispevala tudi Osrednja koroška knjižnica dr. Franca Sušnika z Raven, ostalo pa bo v krajevni Osnovni šoli kot stalna razstava.

V drugem delu okrogle mize je tekel pogovor še o stanju in perspektivah gospodarstva Koroške pokrajine in o uvajanju regij kot vmesnih členov med državo in občinami. Predsednik sveta županov Koroške pokrajine, Janez Praper, župan Mežice, je med drugim menil, da bi bilo res škoda zamujati projekte EU, ki so namenjeni regijam.

S. Š.

CELOVEC

Smollejev temeljni zakon

Po izjavah državnozbornega poslanca Karla Smolleja v tej legislaturni periodi ne bo več prišlo do novelizacije člena 19 državnega temeljnega zakona iz leta 1867, kot so to v parlamentu zahtevali Zeleni in Liberalni Forum. Ta predlog predvideva določila, ki zadevajo novo ureditev na področju uradnega jezika, dvojezične topografije, otroških vrtcev idr. Novost je tudi predvidena pravica manjšinskih organizacij do tožbe pri ustavnem sodišču. Smolle je opozoril še na zahtevo po dveh členih, ki bi omogočila manjšinam mesto v zastopstvu gledalcev in poslušalcev ORF-a. Na začetku, tako Smolle, je kazalo dobro, vendar se je up v hitro sprejetje tega ustavnega določila izkazal kot prenačilen. Predsednik parlamentarnega kluba ÖVP, An-

dreas Khol, namreč meni, da avstrijski parlament ne bo sprejel tega določila, dokler Slovenija ne podpiše kulturnega sporazuma med Avstrijo in Slovenijo. Tej argumentaciji se je priključil tudi njegov parlamentarni kolega Kostelka iz SPÖ. Interimski predsednik Narodnega

sveta Rudi Vouk je tako povezovalje označil kot nevzdržno in ga primerjal z istovetenjem hrušk in jabolk. Vouk zato Sloveniji svetuje, naj ne podpiše sporazuma, dokler Avstrija le-tega junktimira z novelizacijo ustavnega določila.

M. G.

DEMOKRACIJA '99

Protiustavno

Volilno združenje Demokracija 99 je pri ustavnem sodišču vložilo tožbo zoper deželnozbornske volitve 7. marca tega leta. Glavni kandidat Zelenih Michael Johann meni, da je potreba po 10 % volilnih glasov za vstop v deželni zbor protiustavna. Predsednica Li-

beralnega foruma, Tina Rabl je izjavila, da bo sodišče najkasneje vigredi dokončno odločilo o tem, ali je volilni red protiustaven in je zato potrebna ponovitev volitev. Predsednik Enotne liste Andrej Wakounig vidi šanso za volilno reformo le v tem, da ustavno sodišče odloči v prid združenja in na ta način prisili velestranke v reformo.

CELOVEC

Ček za vse?

Kako financirati ček za oskrbovanje otrok, ki ga je obljubila FPÖ, je sicer še naprej odprto, toda s strani dežele pooblaščen delovni krožek je predstavil vsaj nekaj konkretnih vsebinskih predlogov. Tako naj bi

vsaka ženska prejela 5700 šil., ne glede na socialno blagostanje. Izplačevanje naj bi bilo povezano z preventivnimi pregledi, del denarja pa pozneje lahko namensko vezan na otroški vrtec. Pristojni referent Mathias Reichhold je še povedal, da svobodnjaki že pripravljajo zakonski osnutek, ki ga bodo predložili deželnemu zboru.

CELOVEC

Poklicne šole ukrepajo

12 koroških poklicnih šol izobražuje 9200 mladih vajencev na 78 področjih. Število samo že ponazarja pomembnost poklicnih šol, vseeno pa se borijo s problemom ugleda v javnosti. Zastopniki poklicnih šol so prav zaradi tega na tiskovni konferenci predstavili smernice za prihodnost. Tako so lahko že poročali o novih izobraževalnih ponudbah na Koroškem kot

npr. izobrazba za rekreacijskega ternerja, inženirja za elektronsko obdelavo podatkov ali pa produkcijskega tehnika. Načrti za prihodnost segajo od pridobitve izkušenj učiteljev v inozemstvu, osredotočenja na tuje jezike, praktičnih izkušenj učiteljev v podjetjih preko avtonomnega proračuna šol do uvedbe evropske izobraževalne izkaznice, ki bi pomenila prekmajno kompatibilnost izobraževalnih enot. Razen tega želijo še bolj poudariti psihološko oskrbo tako učiteljev kot učencev in tudi izboljšanje komunikacijskih zmožnosti učencev na delovnem mestu.

DOBRLA VAS

Nadaljnje sodelovanje EL – LiF

Na deželnem zborovanju Enotne liste prejšnjo soboto v Dobrli vasi so delegati naslovili na deželni zbor zahtevo po avtonomnem zastopstvu narodne skupnosti na osnovi t. i. Pernalterjevega modela in zahteva-

li ustanovitev odbora z zastopniki vseh strank in EL, ki bi se ukvarjal izključno z realizacijo te zahteve. Poleg tega so delegati tudi sklenili konkretizacijo regionalnih tem Enotne liste.

Sklenjeno je bilo tudi nadaljnje sodelovanje Enotne liste z liberalci. Deželni sekretar EL in globaški podžupan Bernard Sadvnik je novi kandidat EL na državnozbornskih volitvah na listi Liberalnega foruma. Na listi bo nabrž na 12. mestu, Karel Smolle pa se bo predvidoma poslovil iz parlamenta.

Od lahke muze do klasične glasbe

Pripravil Mirko Štukelj

Osoje

Najstarejši koroški poletni festival »Koroško poletje«, ki letos slavi 30. rojstni dan, je s sporedom pričel začetek julija.

Od 19. do 23. julija je na programu jubilejni cikel »Mlada Koroška generacija mojstrov« Camerata Iuventutis – Hong Kong – Avstrija. Pričetek koncertov je ob 20.30 v samostanski cerkvi v Osojah. Eden od viškov festivala bo gotovo gostovanje znanega Čajkovski orkestra iz Moskve, ki bo nastopil dvakrat. Prvi koncert je posvečen nemškemu pisatelju Johannu W. Goetheju (20. 8.), drugi pa komponistu Johannu Straussu (21. 8.). Oba koncerta bosta v Kongresni hiši v Beljaku. 28. in 29. avgusta pa bodo gostovali Simfoniki iz Moskve z dvema samostojnima koncertoma (ob 20. uri v Kongresni hiši v Beljaku).

Informacije: 04243/2510

Porcia

Center lahke muze je letos spet – poleg Dobrle vasi in Brež – Špital ob Dravi, ki prireja že desetletja komedijski festival. Na sporedu so tri veseloigre: »Kozarec vode« (Eugene Scribe), »Dekle s predmestja« (Johann Nestroy) in »Gozd« (Aleksander N. Ostrovskij).

Nekaj terminov: 15. 7. (premiera), 16. 7. in 21. 7. »Kozarec vode«, 17. 7. (premiera) in 22. 7. »Dekle s predmestja«, 23. 7. premiera »Gozd«. Pričetek je vedno ob 20.30.

Informacije: 04762/3161

Dobrla vas

Posebni naslov za raritete smešnega teatra je južno koroški festival v Dobrli vasi. Kot v preteklih letih čaka oboževalce komedije spet cukrček: »Ulisej iz Itakije« (Ludvig Holberg)

Termini: 15., 16., 20., 22., 23., 27., 29., in 30. julij v dobrolskem samostanu ob 20.30

V festival se je vključilo tudi SKD »Srce«, ki vabi 11. avgusta na Kranjski večer z ljudsko popularno glasbo. Zaigral bo ansambel »Rosa«. 20. avgusta pa je na sporedu večer musikalov (20.30).

Informacije: 04236/2221

Open air Žitara vas

Tiho in z vztrajnim delom domačih prosvetašev se etablirata festival v Podjuni v prelepem zavetišču tamkajšnjega župnišča. Prihodnji petek 16. julija bo koncert glasbene skupine Mainstreet. 23. julija pa bo tradicionalna folklorna noč (ob 20.30.) ob slabem vremenu v hali IPH v Žitari vasi.

Koroško kulturno poletje letos spet nudi vsem kulturno žejnim domačinom in gostom osvežilen spored. Kulturna ponudba je široka in raznolika. Ljubitelji gledališča bodo prišli ravno tako na svoj račun kot glasbeni sladokusci. Da se lahko lažje odločite, smo za vas pripravili izbor prireditvev in festivalov, ki jih dopolnjujejo številne prireditve krajevnih kulturnih organizacij in iniciativ.

Jazz osvaja tromejo

Prizor s folklornega festivala v Žitari vasi

K. L. A. S. 99

Po petih letih uspešnega delovanja (»Woyzeck«, »Lov na čarovnice«, »Prafaust«) bodo Klasovci letos uprizorili odrsko predstavo irskega avtorja Johna M. Synge »Junak z juga«. Žal so morali odložiti napovedani cikel »Fausta« iz finančnih vzrokov. Premira bo 29. julija ob 20.20 (avgusta bo nastopil MePZ »Srce« s koncertom Koroška poje.

Informacije: 04232/4460750
in 04232/7270

»It s Showtime« na vodi

Mestno gledališče Celovec je sprejelo v poletni program dve uspešnici: Verdijevo opero »La Traviata« (od 24. julija do 11. avgusta) in musical koncert It s Showtime (od 4–14. avgusta) na novem odru Vrbskega jezera. Ne zamudite!

Informacije: 0463/54064

k. e. festival

Ob dvajsetletnici celovškega ansambla, ki je našel svoj dom v Schütte-Lihotzky hiši ob celovškem kolodvoru, so ansamblovc postavili na noge pester festival z domačimi in tujimi odrskimi in glasbenimi ustvarjalci. Prireditve so v gledališču k. e. na dvorišču celovškega gradu (Burg) in Zlate gosi.

Informacije:
0463/310300

Jazz. Brez meja

Na prvem prekomejnem jazz festivalu v Celovcu (že pri kraju), Bledu in Trbižu bodo nastopili glasbeniki s celega sveta in predstavili svoje jazz skladbe. V Trbižu bo nastopil legendarni predstavnik črnske glasbe Manu Dibango (29. 7. ob 21. uri). Koncert afričanke Miriam Makeba pa bo časten zaključek (1. 8. ob 21. uri).

Informacije: +39 0428 2392

Bled bo gostil šest skupin: Folk Studio A Orkestra (4. 8.), Amazing Blondel (5. 8.), Dibidil (6. 8.), The Circus Of Electric Possibilities (7. 8.), Romano Rai in Uyunga (8. 8.)

Informacije: +386 64741-458

Vetrinj

Musikforum Vetrinj organizira tudi letos mednarodne poletne tečaje, seminarje, delavnice za improvizacijo, kompozicijo in elektronsko glasbo. Nadalje so na programu klasika in jazz ter performansi (v prostorih samostana v Vetrinju).

Informacije: 0463/282241

RAZSTAVE

Deželna galerija v Celovcu v poletnih mesecih predstavlja pomembna koroška pokrajinska slikarska dela iz preteklih stoletij in dela mojstrov koroškega ekspresionizma iz obdobja med obema vojnama Boeckla, Koliga, Wiegeleja, Clementschitscha in drugih – do 31.10.

Od ponedeljka do petka
od 9.–18. ure in ob sobotah
in nedeljah od 10.–12. ure

V Mestni galeriji so do 26. 9 na ogled slike in risbe američana Jena Michela Basquiata, ki šteje med najbolj razburljive umetnike New Yorka osemdesetih let.

Odprto od ponedeljka do petka
od 10.–19. ure, ob sobotah
od 10.–17. ure ter ob nedeljah
in praznikih od 10.–15. ure

Galerija Werner Berg v Pliberku vabi na ogled Bergovih slik, ki jih je ustvaril kot vojak v 2. svetovni vojni na Skandinavskem.

Odprto do 15. 11. od srede do
nedelje od 10.–12. ure
in od 14.–17. ure,
ob torkih od 14.–17. ure

Razstava »Cesar, kralj ...« v samostanu v Šentpavlu v Labotski dolini je zanimivo potovanje skozi zgodovino slojev in njenih socialnih, razrednih bojev za oblast.

Na ogled do 26. oktobra,
dnevno od 9.–17. ure

V Galeriji Likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu si lahko ogledate veliko pregledno razstavo grafika Bogdana Borčica.

Do 26. avgusta od torka
do petka od 9.–18. ure,
v soboto in nedeljo od 9.–12. ure
in od 15.–18. ure

Inštalirana vas

Tradicionalna likovna kolonija v Svečah – že devetnajsta po vrsti – je letos popolnoma v znamenju inštalacije. Marljivi organizatorji s predsednico SPD »Kočna« Tatjano Feinig na čelu letos gostujejo vrhunske umetnike: iz Italije se bodo slikarskega tedna udeležili Flavio da Rold, Giorgio Vazza iz Belluna, ki sta že sodelovala na slavnem beneškem bienalu in Gaetano Ricci. Iz Slovenije sta obisk najavila Metka Erzan in Prekmurec Zdenko Huzjan. S Koroške pa bosta sodelovala Richard Kaplenig in Rudi Benetik.

Okvirni program: 29. avgusta ob 19. uri bo slavnostna otvoritev. S pesmimi bo nastopil duo Rolf Holub in Peter Raab. Nadalje je na sporedu tečaj slikanja ikon, ki ga bo vodila Silva Deskoska, in inštalacijski workshop za otroke. 30. avgusta bo bral iz svojih del Alois Brandstetter. V sredo 1. septembra bo jazz-koncert s skupino Tonč Feinig (obe prireditvi v gostilni Adam v Svečah). V soboto 4. septembra ob 20. uri pa bo vernisaža inštalacij, ki jih bodo umetniki ustvarjali po celi vasi.

Vstopnice so na voljo v predprodaji pri prirediteljih, v raznih turističnih agencijah, bankah in pri večernih blagajnah. Lastniki koroške kulturne kartice imajo na raznih prireditvah popust.

Veliko zabave
in kulturnega užitka!

RADIŠE

Prijetno srečanje na Gurah

Slovensko prosvetno društvo Radiše in Zveza slovenskih izseljencev sta preteklo nedeljo vabila na že skoraj tradicionalno skupno prireditev, ki je letos zaradi nestalnega vremena potekala v notranjosti kulturnega doma na sicer sončnih Radišah. Radišanke in Radišani so se s to prireditvijo podali v že več kot zaslužene vakance. Predsednik društva Tomaž Ogris je iz številnih prireditev v preteklem letu izpostavil srečanje sloven-

pega spomenika, ki nas pred vvhodom v kulturni dom spominja na grozote preteklega izgnanstva. Kaj pomeni biti izgnan iz domovine in odtrgan od svojih znancev-prijateljev, to najbolje vedo izgnanci sami. Da srečanja slovenskih izseljencev in izseljenk niso le relikti in obujanje spominov na pretekle čase, nam naj bo jasno najkasneje ob gledanju slik pregnanih ljudi s Kosova – bodisi da so Albanci bodisi Srbi.

spet »vževčne«. Na vsak način so Radišanke in Radišani ponovno pokazali, kako živahna in povezana je slovenska skupnost na tem koncu Gur.

Med pesmimi so sledili recitali iz opusa Janka Messnerja. Prosto po Messnerjevem »Vprašanju koroškega otroka«, v katerem sinko sprašuje očeta, ali v žitu raste tudi mak in plavica, in mu oče, potem ko je pobrizgal po polju svoj »P-f-l-a-n-z-e-n-s-c-h-u-t-z« iz LIN-

skih mladinskih društev in okroglo obletnico preureditve farovškega hleva v kulturni dom, ki – tako domačinom kot tudi gostom – že dvajseto leto služi kot kraj srečanja.

Tudi člani in prijatelji Zveze slovenskih izseljencev se očitno prav radi podajo na Radiše, nenazadnje tudi zaradi le-

Na prireditvi sami so nastopali radiški zbori. Repertoar pesmi nas je ponesel v »Rož, Podjuno in Zilo«, dokler nismo pristali »mav čriz jizaro«, ki tihotno počiva. Evergreeni torej, ki med prenekaterimi po krivici veljajo za »zlajnane«, čeprav jih ne pojejo več tako pogosto in so prav zaradi tega

ZA odgovori z ne, oziroma ne vem, sem se tudi jaz ta dan spraševal, zakaj da na Radišah ni bilo sonca. Prišel sem do zaključka, da je temu kriva edinole ozonska luknja, ki se očitno nevarno odpira tudi nad koroškim nebom. Kljub temu, »I love Radiše«.

Marko Gabriel

NOVA KNJIGA

Slovo od nekega jezika

Pred nekaj leti sem se sprehajal po Taborci v drugem dunajskem okraju in se ustavil pred neko trgovino. Mojo pozornost je pritegnila nalepka na vhodnih vratih, kjer je v čvrstih črkah pisalo: »Govorimo jugoslovenski«. Kot nekakšen spomin na preteklost. Jugoslavija je že bila razpadla in z njo tudi srbohrvaščina. Ni še dolgo, ko povprečen Avstrijec najbrž ni vedel, kateri narod živijo v tej sosednji državi. Medtem se je vest, da je v tej tam živelo več narodov in se je govorilo tudi več jezikov, tudi v Avstriji razširila. V tisti državi, ki je vse do tega stoletja, od Habsburžanov do Mocka, odločno poslegla v razvoj tega predela Evrope. Tudi jezikovno.

Razvoj jezikovne politike na jugoslovanskem prostoru je zapleten vse do današnjih dni, ko imamo (trenutno) opravka s hrvaščino, srbsščino in bosanščino. A tudi o črnogorskem jeziku je že govora.

Miloš Okuka, nekdanji profesor za srbohrvaški jezik na

Univerzi Sarajevo in danes učitelj na Univerzi v Münchnu, je napisal zgodovino svojega predmeta. Knjiga je pravzaprav nastala iz osebne prizadetosti avtorja, potem ko se je bil preselil v Nemčijo. Še vedno globoko zakoreninjen v jezikovni domovini, si je zapisoval najvažnejše spremembe, ki so se zgodile njegovemu maternemu jeziku med leti 1990 in 1995. Na pobudo univ. prof. Gerharda Neweklowskega in založbe Wieser je te beležke razširil z zgodovinskim razvojem srbohrvaščine in tako je nastal zanimiv prerez o rojstvu in umiranju srbohrvaškega jezika.

Knjiga strokovno in tudi za jezikoslovno neveščega bralca na razumljiv način osvetljuje protislovno zgodovino in narodnopolitična ozadja jezikovnega razvoja pri Srbih, Črnogorcih, Hrvatih in Bošnjakih. Predvsem se ukvarja z razvojem v Bosni in Hercegovini. Okuka pokliče v zavest, kako je jezik med državljansko vojno v Bos-

ni – kakor »v vseh norih časih« – postal sredstvo, s katerim se je sovraštvo le še stopnjevalo in pridobilo nove moči med že tako sprtimi narodi. Z dobršno mero bridkega cinizma ugotavlja, da so ti narodi šele morali dojeti, da postane tudi jezik sovražnika sovražnik kakor sovražnik sam, da tudi ta jezik postane agresor. Jezik drugega je tuj, ogaben, barbarski, tako vsestransko zastopano mnenje.

Iz jezikoslovnega stališča gre pri srbsščini, bosanščini in hrvaščini, tako Okuka, za en sam jezik, in resni jezikoslovci mu ne bodo ugovarjali. Okuka meni, da stroka lahko le opisuje ali razlaga drobne jezikovne razlike, da jih pa nikakor ne sme predpisovati. Ta gordijski voz je moč razvozlati le na politični ravni in s pomočjo kulturnih jezikovnih odnosov med novimi državami.

Miloš Okuka: Eine Sprache – viele Erben. Sprachpolitik als Nationalisierungsinstrument in Ex-Jugoslawien. Klagenfurt/Wien/Ljubljana/Sarajevo 1998, 164 str., 278.–

LJUBLJANA, 16. DO 31. JULIJA

Mednarodni poletni festival v Križankah

Na 47. mednarodnem poletnem festivalu bo **16. julija** v Križevniški cerkvi nastopil TRIO BAMBERG / violina, violončelo, klavir / z deli D. Šoštakoviča, W. A. Mozarta, A. Dvořaka. V ponedeljek, **19. julija** bo v Slovenski filharmoniji zaigral NEMŠKI KOMORNI ORKESTER IZ FRANKFURTA z izključnim programom Mozartovih skladb – solist na violini bo Boris Belkin. **20. julija** bo v Križankah ponovitev Strausove operete NOČ V BENETKAH v izvedbi ansamblov in solistov ljubljanske opere.

21. julija bo v obnovljeni cerkvi Sv. Jožefa pel RUSKI DRŽAVNI SIMFONIČNI ZBOR skladbe Bortnjanskega (Koncert za zbor), Čajkovskega (Liturgija Sv. Janeza Zlatoustega) in Česnokova (Duhovne pesmi). V četrtek, **22. julija** se bo zboru pridružil še orkester in v Križankah bosta z odličnim solistom basistom Paato Burchuladzejem izvedla znane arije iz Verdijevih oper in iz opere Boris Godunov M. Musorgskega. **23. julija** bo v Križevniški cerkvi s solo recitalom z deli J. S. Bacha nastopil violinist RUDOLF GÄHLER, naslednji dan, **24. julija** pa bo v Križankah igral PIHALNI ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE p. v. Franca Rizmala. **26. julija** bo v Križevniški cerkvi z deli M.

Regerja in L. van Beethovna nastopil SALZBURŠKI TRIO v sestavi Bernhard Krabatsch – flavta, František Török – violina in Harald Nerat – viola. Koncert bodo naslednji dan ponovili v PREDJAMSKEM GRADU v Postojni.

27. julija bo ravno tako v Križankah nastopil LITVANSKI NACIONALNI SIMFONIČNI ORKESTER z deli M. K. Čiurlionisa, B. Bartoka / solist bo violist Yuri Bashmet / in A. Dvořaka / slovit Simfonija št. 9 »Iz novega sveta«. Isti orkester bo **28. julija** istotam izvedel drugi program del S. Prokofjeva / solist bo znameniti violončelist David Geringas / in S. Rahmaninova. V sredo, **28. julija** bo v ljubljanski Drami gledališka predstava »Dekameron ali Kri in strast po Boccacciu« v izvedbi Narodnega gledališča iz Bitole.

Zadnji dve prireditvi v juliju bo realiziral LITVANSKI KOMORNI ANSAMBEL v zasedbi klavir-violina-violončelo-klarinet, ki bo **30. julija** v Križevniški cerkvi izmenično v sestavi treh do pet instrumentov izvedel zanimiv program skladb J. Haydna (Trio), V. Bartulisa (De Profundis) in O. Messiaena (Kvartet za »Konec časa«). Isti program bodo izvedli **31. julija** v gradu Podsreda.

L. S.

PLIBERK

Izreden projekt glavne šole

Mit allen Sinnen
Z vsemi čutili

Lična brošura pliberških šolarjev iz 2.c razreda

Po treh mesecih marljivega dela so šolarji integrativnega 2.C razreda glavne šole v Pliberku lahko ponosno predstavili rezultate svojega projekta o čebelah. Pod naslovom »Mit allen Sinnen – Z vsemi čutili / Die Biene – Čebela – L'Ape – Bee« so oblikovali lično brošuro, ki so jo pripravili učitelji skupno s šolarji.

Brošura nudi raznotere poglede v svet čebel. Uvodoma pa

je predstavljen potek projekta, ki ni bil omejen le na izhodišni predmet projekta biologijo, temveč je zajel tudi zemljepis, informatiko, nemščino, angleščino, risanje, slovenščino in italijanščino. Sledijo detajlirane informacije o čebelah, njihovem življenju, zgodovini čebelarstva, o čebelarstvih izdelkih, ipd. Vedno spet pa bralec lahko tudi bere komentarje in razvedrilne spise šolarjev, ki so nastali v okviru projekta.

Posebnost brošure in celotnega projekta pa je zagotovo izvedba v štirih jezikih, saj so prispevali svoj delež šolarji slovenske, italijanske kot tudi angleške skupine.

Obiskovalci so bili na predstavitvi projekta navdušeni. Med njimi je bil tudi mag. Valentin Blantar, predsednik okrajne in deželne čebelarstvene zveze. Le-ta pa je kot tudi drugi izrekel svoje čestitke k profesionalni izvedbi projekta. Posebna zahvala je bila izrečena seveda Čebelarstvenemu društvu Pliberk in okolica, ki je projekt močno podpiralo. Rezultat je vsekakor izredno uspel!

T. G.

Pohod na Komlju

Nedelja, 18. julij '99

9.30 od Janeza Apovnika v Borovjah 32
pri Pliberku (Woroujach bei Bleiburg)

11.30 od gostilne Pistotnik na Komlju

ob 13.00 spominska svečanost, maša in
nato družabno srečanje pri Štibarju

20. pohod v spomin na padle partizane na Komlju

Dvajsetič bomo šli letos na Komelj po poteh Domnove čete, da se spomnimo in obudimo spomin na dogodke iz naše polpretekle zgodovine; zgodovine, ko so se uprli vsi svobodoljubni narodi in posebno še slovenski proti barbarstvu nacizma in fašizma. Če danes pogledamo nekoliko nazaj, lahko s ponosom ugotovimo, da je bila zamisel o pohodu na Komelj pravilna. Rodila je lepe in stalne sadove in bo živela tudi v bodoče.

Po poteh Domnove čete

Ko pregledujemo po albumih in zapisih kroniko vseh teh pohodov, se nam vedno spet pokažejo prizori in ljudje teh pohodov, ki nam bodo ostali za vedno v naših mislih in srcih. Veseli in ponosni smo – in to ne samo prireditelji pohodov, temveč tudi vsi nešteti sodelavci – da je naša majhna četa 35 pohodnikov ob začetku zrasla na zavirljivo število ljudi-pohodnikov, ki se zavedajo pomena pohoda ne samo za včeraj in danes, temveč tudi za jutri.

Preživeti in prestat v času

S pohodi in z množično udeležbo nam je uspelo dokazati, da še živimo, da hočemo živeti in da naših žrtev nikoli in nikdar ne bomo pozabili, če hočemo preživeti in prestat v času, ki ni rožnat, temveč prinaša tudi dosti trnja. S temi spominskimi pohodi smo znali privabiti naše rojake ne le iz Koroške, temveč s celotnega ozemlja, kjer prebiva slovenski rod od Maribora do Jadrana. In ne samo od tod. Pridružujejo se nam z Dunaja, posamezniki iz cele Avstrije in Italije. Posebno razveseljivo je dejstvo, da nam je s temi mirovnimi, spominskimi pohodi uspelo privabiti tudi številne sodeležane nemške narodnosti, ki se nam priključijo in z nami praznujejo komemoracijo ob spomeniku padlih partizanov pri Apovniku in tudi drugod. Prav tako nas veseli, da se vsako leto vse več mladih udeležuje takih prireditev, da mladi razumejo naše poslanstvo in bodo tudi nadaljevali pohode, ko bomo starejši onemogli.

Nekateri govorijo, da taka marširanja niso več sodobna, da se je treba spomniti teh dogodkov na drug način. Vsem tem bi rekli, da so živa praznovanja množice pohodnikov najlepši dokaz, da ljudstvo še ni in tudi ne bo pozabilo tega trpljenja in gorja, ki so ga morali slovenski in drugi narodi pretrpeti, preden smo postali spet svobodni. Kajti nobena stvar ni tako pristna in spominska ko tedaj, če se je udeležijo žive priče tega časa in tudi mladi, ki nas razumejo in bodo stopali po stopinjah prednikov.

S pohodi pa hočemo ovreči tudi tisto malomeščansko miselnost, češ, kaj nas briga preteklost, plebiscit ali partizanski odpor. Vsi ti preroki so že v oblakih in so se odtrgali od svojih in ljudskih-

korenin in se sramujejo zgodovine svojega naroda. Vsak tak zvišenec brez zgodovine pa se bo prej ko slej utopil v močvirju brezpripravnosti za vselej.

Čas, v katerem živimo, terja od vsakega posameznika tudi pokončnost in zavest, če hočemo, da še naprej živimo, ne da bi se utopili v morju brezobraznih ljudi.

Za prijateljstvo in mir

20. spominski pohod pa ima še eno veliko nalogo: združuje vse svobodoljubne ljudi v boju za prijateljstvo, mir in enakopravnost med vsemi narodi in narodnostmi, ne glede na politično ali

mi s strani tistih, ki so si vzeli v zakup cel svet. Človeštvo si mora stalno prizadevati za mir in svobodo ter se zoperstaviti vsem neofašistom in diktatorom kakršnegakoli izvora.

V veliko zadovoljstvo in veselje nam pa je to, da ob spomnih na težki čas vojne in vse trpeče, uporne ter padle srečujemo še preživele ali žive priče tega časa, da si sežemo v roke, izmenjamo misli ter kujemo nove vezi predvsem z mladimi. Obenem pa so pohodi tudi lepa priložnost, da se sprehodimo in se ustavimo na prijaznih domačijah, ki nam nudijo kruha in mošta kot v času odpora proti fašizmu. Domačije,

leto v večjem številu, tako da nas ni treba biti strah, da bi vrelci naše zgodovine kdaj usahnili.

Iskreno tovarištvo

Ob vsakem takem spominskem srečanju vidiš zadovoljne obraze in doživlja iskreno tovarištvo. Vedno spet ob slovesu pravijo udeleženci in udeleženske spominskega pohoda in svečanosti ob spomeniku: bilo je čudovito, lepo in nepozabno. Še bomo prišli. Nasvidenje drugo leto in podobno.

Zato Vas vse vabim na 20. pohod na Komelj, da se skupno spomnimo padlih in vseh tistih, ki so trpeli pod bičem

■ Komelj je hribovje med Pliberkom in avstrijsko-slovensko državno mejo. Na tem območju je v boju proti nacističnim enotam padlo deset koroških partizanov in dvanajst borcev iz Domnove čete. Dne 12. oktobra 1944 so nemški žandarji po izdaji nekega domačega nacista obkolili Apovnikov dom na Komlju. Pobili so dvanajst mladih borcev Domnove

čete in trupla zmetali v ogenj goreče domačije. Le trije iz čete so preživeli. Z borci in kurirji je v boju z nacisti padel tudi komandant čete Ciril Šorli-Domen, doma iz Lobnika nad Železno Kaplo.

28. maja 1976 je Zveza koroških partizanov v spomin na komeljsko tragedijo odkrila spomenik. V veliko naravno skalo iz domačega kamna

porfirja je bila vzdana marmornata plošča z napisom v obeh deželnih jezikih: »Slava dvanajstim partizanom, padlim pri Apovniku 12. 10. 1944.«

V spomin na padle partizane in boj proti fašizmu bo letos že 20. spominski pohod »Po poteh Domnove čete«, v nedeljo, 18. julija 1999.

versko prepričanje. Naj nam bodo naša prizadevanja za sporazumevanje stalnica v vsakdanjem življenju. Najnovejši dogodki na Balkanu nam dovolj jasno povedo, kam vodi rasizem – nacionalizem. Nočemo živeti v vojni, hočemo živeti v miru z vsemi, ki so dobre volje in se z nami borijo za mir in srečo ne le za narode, temveč za vsakega posameznika. Skujmo nerazrušljivo prijateljstvo med narodi; potem se nam ne bo treba bati Natovih zavojev z bomba-

kjer se ustavljamo, so spomeniki našega boja za svobodo. Vse to je nepozabno in v veliko zadoščenje prirediteljem.

Ob pregledovanju slik z devetnajstih pohodov z žalostjo ugotavljamo, da marsikaterega izmed naših zvestih pohodnikov ni več med nami. S hvaležnostjo se jih bomo spominjali tudi v bodoče. Slava jim.

Kot studenec, ki stalno izliva studenčnico po suhem travniku, tako tudi novi mladi pohodniki prihajajo iz leta v

okupatorja ter posebno še vseh domačij, ki so nam nudile kruh in toploto srca.

Naj zaključim z velikim partizanskim pesnikom Kajuhom:

O, če ne bi bilo ljudi, ljudi, ki ne ubogajo na vsak ukaz, tedaj bi nas že kdaj odnesel plaz. Tako pa še živimo ... z uporno, dvignjeno glavo.

Nasvidenje na 20. spominskem pohodu na Komlju, 18. julija 1999.

Lipej Kolenik

Ob 20. pohodu na Komelji

Spominski pohod na Komelj dokazuje več stvari: prvič, da je iniciativa zrasla od spodaj. Domačin Lipej Kolenik z velikim trudom in požrtvovalnostjo in skoraj brez denarja vsako leto organizira ta pohod. Drugič, iz prvotno majhne skupine udeležencev se je razvila kar množična udeležba; in tretjič, pohodniki so pripadniki manjšine, večine, udeleženci iz Slovenije in drugih krajev Avstrije.

Pohod odlikuje tudi njegova vsebinska naravnost: spoštljiv odnos do zgodovine, do žrtev nacionalsocializma brez revanšistične miselnosti in predvsem z usmerjenostjo v prihodnost, v sožitje in sodelovanje.

Vsakoletni pohod dokazuje povezanost domačinov s to pobudo, kar se kaže tudi v toplem sprejemu pohodnikov ob posameznih kmetijah na poti na Komelj. Odprtost dokazuje organizator tudi s tem, da na proslavo povabi tudi domačega župnika, ki mašuje in se spomni žrtev nacionalsocializma in vojne. Maše se udeležujejo tisti, ki to želijo. Spominski pohod na Komelj je zame dokaz za to, kako je mogoče or-

ganizirati tovrstne svečanosti smiselno in s pogledom naprej. Le ta pa bo še bolj osveščen, če bomo dobro in predvsem avtentično poznali zgodovino.

Ob številnih pohodih, ki sem se jih udeležil, sem spoznal ljudi-domačine, ki so časa druge svetovne vojne doživeli in mi pripovedovali, kako so to obdobje doživljali. Taka pričevanja so avtentična in zaradi tega tudi tako zanimiva. Ob 20. spominskem pohodu na Komelj je sprva treba čestitati domačinu in organizatorju tov. Lipeju Koleniku, ki je s to pobudo pred dvajsetimi leti začel. Čestitke pa veljajo tudi njegovim sodelavcem, ki so ga pri tem podpirali, še posebej je treba omeniti njegovo pokojno ženo.

Prepričan sem, da bo 20. pohod prav tako uspel, kot vsi pred njim in prepričan sem, da bo duh, v katerem poteka pohod nadalje osveščal ljudi v smislu, da se je treba v času miru prizadevati za mir, za sožitje in sodelovanje. Za časa vojne je to težje ali pa skoraj nemogoče. Tudi to je izpoved 20. spominskega pohoda na Komelj.

Marjan Sturm

predsednik Zveze slovenskih organizacij

28. maja 1976 so pri Cimprcu na Komlju odkrili prvi spomenik padli Domnovi četi. Ta spomenik so razstrelili neznan storilci 31. oktobra 1976. Na istem mestu so junija leta 1978 odkrili nov spomenik, ki je od leta 1980 naprej cilj spominskega pohoda na Komelj.

Srečanje dobromislečnih ljudi

Pohoda na zame legendarni Komelj se udeležujem že vrsto let. Začelo se je, ko sem še predsedoval Planinskemu društvu Žalec. Takrat sem menil, da je to nekaj takšnega kot Stol, Porezen, pa naš pohod po sledih XIV. divizije Dramlje-Žička-Kartuzija ali pohod Osankarica-Rogla.

Toda že na prvem pohodu na Komelj sem občutil, da to ni tako. Na začetku ni tistih formalnih kartonov in žigov na kontrolnih točkah. Na štartu nas je čakalo veselo vzdušje. Pozdravila nas je lepa slovenska pesem, predvsem pa pesem upora. Ko nas je pozdravil neumorni organizator Lipej Kolenik, smo vsi v njem videli nekaj veličastnega. Že na poti smo se med seboj spoznavali. Marjan Pečnik, Feliks Wieser, Jožko Hudl in še mnogi drugi, ki so meni in vsem nam prirasli k srcu. Vsakoletno srečanje z njimi je bil za vse naš praznik.

Tudi gostoljubnost domačinov nas je presenetila. Skoraj pri vsaki domačiji smo bili dobrodošli. Ker je bila pred nami pot, smo se morali braniti ponudb domačinov. Tisti, ki nas niso marali, so se zaprli in poskrili. Niso nas pa izzivali, kar jim lahko štejemo v dobro. Dobro se spominjam, ko smo na kakšnem šestem ali sedmem pohodu šli mimo Šmarjete, skoraj ob meji, kako je približno na polovici poti stal ob svoji skromni hiši domačin s steklenico in šilčkom in ponujal žito. Polna pijače in domačnosti je več-

na odklanjala. Naša skupina, v kateri so bili Dušan, Franci, Albin in jaz, se je zaustavila. Povedali smo, da smo polni vsega in se mu zahvalili za ponudbo. Rekel je: »Sem bolj kot ne siromak,« tudi obleka je pričala o tem, »toda to vam ponujam, ker spoštujete naše ljudi, ki so dali življenja za nas in vas Slovence!« To je bil izziv, da smo se njegovi gostoljubnosti odzvali. Ko smo šli naprej, nas je skozi gozd ob meji kar nosilo. Večkrat, ko smo se srečali doma, smo se te domačnosti radi spomnili.

S pohodi sva tudi z Lipejem postajala pristna prijatelja. Sedaj se že vrsto let dopisujeva in dogovarjava o naših udeležencih, ki soustvarjajo program ob tem snidenju.

Snidenje na Komlju je tako postalo simbol srečevanja dobromislečnih ljudi s te in one strani meje. Tudi mnogi drugače govoreči to potrjujejo, kot so to dr. Kurt Wegscheider ali gospa Terezija Stoitsits. Moti nas edino, da se te slovesnosti ne udeležujejo nekateri vidni slovenski koroški funkcionarji. Srečanje na Komlju je srečanje dobromislečnih ljudi, ki jim je preteklost grenila življenje, zato se ob spominu na žrtve moramo tudi zavzemati za strpnost in bodoče sodelovanje. S temi stališči organiziram vedno pohode na Komelj in to bom počel še v bodoče, saj je to srečanje bilo in bo srečanje dobromislečnih ljudi.

Ivan Jurhar

Do prvega pohoda leta 1980 je prišlo na pobudo Zveze koroških partizanov Pliberk in domačega društva SPD Edinost. S pohodi so domačini želeli ovekovečiti spomin na padle partizane in njihov prispevek k osvoboditvi v boju proti nacifašizmu. Zbralo se je manjše število pohodnikov, vendar začetek je bil. Ob počitku pri Štibarju so prvi udeleženci prisluhnili pripovedovanju Ivana Močnika, predsednika Zveze borcev z Raven, o času partizanstva.

Gostoljubnost ljudi na Komlju je še danes prav tako prisrčna in domača kot v času partizanskega boja. Brdnikova domačija – tam pohodnike vedno z veseljem pogostijo – je bila ena izmed tistih, kjer so partizani imeli zatočišče in vso podporo.

Vtisi s pohoda na Komelji

Pohod na Komelj je bil za Vojničane vedno poseben izziv. Srečavali smo se s prijatelji; starejši udeleženci so svoje spomine gradili na dogodkih iz narodno-osvobodilne borbe, mlajši pa smo svoje spomine povezovali s kulturnimi dogodki in s člani teh društev onkraj meje.

In učili smo se! Vedno nas je navduševala klena in ponosna drža Slovencev z druge strani meje. Pili smo njihove besede, saj smo v Sloveniji razmišljali drugače in tudi borčevske organizacije so bile v matični domovini večkrat sprejete bolj mačehovsko kot onstran meje.

Še posebej smo bili ponosni, da smo na uradni prireditvi lahko nastopili s kulturnimi skupinami iz Vojnika ali kasneje tudi s skupinami iz drugih krajev naše občine. Tako smo tesno prijateljstvo, ki je v času vojne nastalo med Jurijem Bojanovičem in Lipejem Kolenikom, prenesli tudi na druge in mlajšim rodovom posredovali svetle ideje, ki se v njih vedno bolj ukoreninjajo.

Zagotovo sta s tem pohod in prijateljevanje dosegla najvišji cilj!

Beno Podergajs
župan občine Vojnik

Srečanje

■ Pohoda po poteh Domnove čete sem se prvič udeležil pred dvajsetimi leti. Tako kot prvi, so bili tudi ostali vsak zase nepozabno doživljanje, saj se na njih srečujemo rojaki z obeh strani meje, znanci in prijatelji; ljudje, ki jim pomeni srečanje na Komlju več kot prijeten izlet.

To je srečanje svobodoljubnih ljudi vseh starosti in obeh spolov, to je pohod miru in sporazumevanja rodoljubov in demokratov iz Koroške in Slovenije.

Ta skupna hotenja niso zgolj formalna, ampak jih potrjuje iz leta v leto več udeležencev. Ko sem namreč pred desetimi leti organiziral prve udeležence iz Ljubljane in okolice, nas je bilo le približno dvajset, lani iz Slovenije že okrog sedemsto.

Po poteh Domnove čete se podajajo borci, člani sindikatov, upokojenci in, kar je za nas starejše grče najbolj razveseljivo, je to, da je med udeleženci vedno več mladih. Letos pričakujem, da bo 18. julija krenilo na pot že blizu osemsto udeležencev iz Slovenije in sicer največ iz Ljubljane, Kranja, Škofje Loke, pa iz Celja in Vojnika, da ne omenjam posebej Korošcev iz Slovenj Gradca, Dravograda in drugod.

Le slabo vreme utegne to pričakovano število nekoliko zdesetkati, toda tistih, ki so v minulih letih doživljali globino in plemenitost spomina in opomina žrtev na Apovnikovi domačiji daljnega 12. oktobra 1944, se tudi krmežljivega vremena ne ustrašijo in pohoda ne bodo zamudili.

Vedno več nas je, ki spoštujemo spomin na padle žrtve in ki cenimo sporočilo tega pohoda miru, sporazumevanja in prijateljstva vseh antifašistov in demokratov, ne glede na narodno pripadnost ali državljanstvo.

Na svidenje torej na Komlju!

Bine Otorepec

■ Po skromnih začetkih je na Komelj kmalu prihajalo vse več pohodnikov iz Slovenije. A tudi domačini so se v vedno večjem številu udeleževali pohodov. Posnetek z zbirališča pri Lombarju-Koleniku v Čirkovčah priča o veselem in sproščenem vzdušju med pohodniki.

■ Pohod popelje udeležence – če vreme le prizanesi – po čudovito lepi pokrajini. Med potjo si pohodniki pripovedujejo o svojih vojnih doživljajih, med seboj se bliže spoznavajo in marsikateri vezi so se na ta način še okrepile in prerasle v prava prijateljstva. Seveda se nekateri udeležijo pohoda tudi zato, da se sprehodijo, vendar večina gre v zavesti, da sledi potem Domnove čete.

Odmev

■ Ob jubilejnem pohodu se oglašam v imenu pohodnikov iz železniških delavnic v Ljubljani. Za nas bo to petnajsta zaporedna udeležba od leta 1983, (medtem smo samo enkrat izostali), ko nas je povabil g. Marjan Pečnik. Vsak pohod smo tudi zabeležili v železniškem glasilu Nova proga. Večina udeležencev se je udeležila pohoda najmanj dvakrat, kar pomeni, da jim je ugajalo. In ker se je večina zaposlenih že zvrstila ter tudi zaradi datuma, ki pade v najbolj počitniški čas, se je naša udeležba žal zmanjšala na toliko oseb, kolikor jih gre v avtokombi.

Pohodi v Sloveniji so postali del naše gibalne kulture; torej hoditi zaradi zdravja in druženja z ljudmi dobre volje. Je pa še nekaj specifičnega pri tem pohodu na Komelj. Dogaja se na slovenskem etničnem obrobju zunaj državne meje slovenske matične dežele, torej med rojaki zamejci, kjer je slovenska bit tudi še danes več ali manj izpostavljena neprijaznemu hajmatdinovskemu okolju. Prav zato si želimo tudi od domačinov neposredno slišati, kako jim teče življenje ter kakšno je njihovo mnenje o odzivanju Slovenije na njihove narodnostne težave. Samo udeležbo pa razumemo kot izraz naše solidarnosti s Korošci.

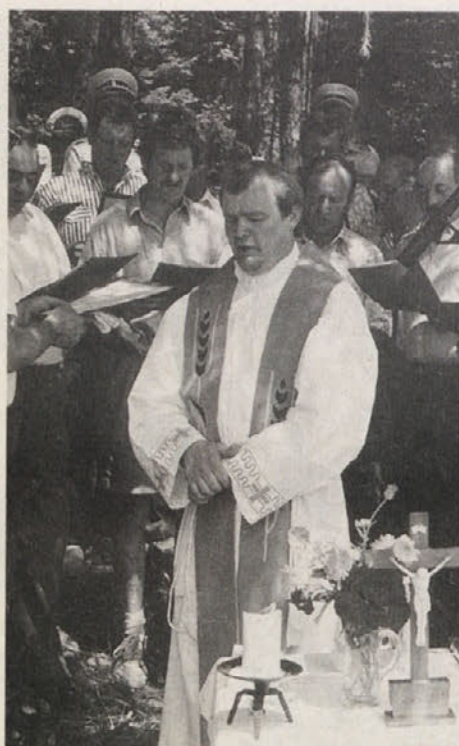
Boris Bebernik

Slovenske železarnice, Ljubljana

■ Za veselo razpoloženje med pohodniki vedno skrbijo tudi muzikantje – na primer harmonikaši z Raven – z narodnimi in partizanskimi pesmimi. Od odkritja prvega spomenika, ko je zapel Tržaški partizanski zbor, do danes so na Komlju zaigrali še godbe iz Šmihela, Libov in Cerknice, razni pevski zbori, rogisti, folklorne skupine in seveda Koroški partizanski pevski zbor. A tudi med pohodniki je vedno spet slišati uporne partizanske in narodne pesmi, ki potrjujejo, da so prireditelji ubrali pravilno pot, ko so uredili zamisel o pohodu po poteh padlih partizanov.

■ Ob spomeniku pri Cimprcu se začne spominska svečanost s polaganjem vencev in cvetja s strani Zveze koroških partizanov, Zveze slovenskih izseljencev, Zveze slovenskih organizacij in delegacij Zveze borcev Slovenije iz Gorenjske, Dolenjske, Štajerske in Koroške. Končuje pa se z mašo, ki so jo pred nekaj leti uvedli na željo domačinov. Nekateri se zaradi tega nočejo več udeležiti pohoda. »To ni prav,« meni Lipej Kolenik. »Saj se na pohodu spominjamo vseh žrtev fašizma in župnik pove ravno to, o čemer bi govoril tudi nekdo iz vrst Zveze koroških partizanov ali pohodnikov.«

✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂

■ Skupnost Koroških partizanov iz Ljubljane organizira vsako leto avtobusni prevoz svojih članov borcev, njihovih svojcev in prijateljev Koroške iz Ljubljane na Komelj. Že vsa leta se masovno udeležujemo odlično pripravljene spominske slovesnosti »Po poteh Domnove čete«. Žal se v zadnjih letih zaradi starosti borcev večina starejših popelje z avtobusi v bližino spomenika in se pohoda udeležijo le tisti, ki jim zdravje to dopušča, in mlajši pohodniki.

Vsi naši udeleženci nosijo v srcu nepozabne spomine s posameznih pohodov, prisrčnih sprejemov prebivalcev na tej poti, slovesnosti pri spomeniku in tovariškem srečanju. Posebej razveseljivo je, da se pohoda in slovesnosti na Komlju vsako leto udeleži veliko število mladih, ki so tudi garant, da spomin na padle borce in naš NOB ne bo zbledel. Masovni obisk te prireditve, posebno mladih, je najbolj prepričljiv odgovor na razne žaljivke, ki jih izrekajo nekateri nasprotniki NOB v Sloveniji.

Koroški borci iz Ljubljane z vsemi udeleženci izrekamo vso zahvalo organizatorjem in izvajalcem te prireditve, ki nas že dolga leta združuje in veseli.

Skupnost koroških partizanov Ljubljana

✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂

■ Pohoda se udeležujeva z ženo vsako leto. Na pohodu obnavljam svoje spomine na partizanske čase, srečujem pa se z mnogimi prijatelji in znanci. Tudi žena, ki je doma iz Prevalj, najde mnogo poznanih. Običajno se pripeljem iz Žalca (kjer stanujem) z avtobusom, peš pa grem iz doline do vrha. Vsako leto mi kar zaigra srce, ko vidim mnogo veselih in razigranih pohodnikov, tako domačinov kot ostalih udeležencev iz Slovenije.

Če bova z ženo še zdrava, se bova tudi v bodoče udeleževala pohoda. Kot do sedaj bova zraven pripeljala svoje prijatelje.

Čestitava organizatorjem!

Anton Delak (nekdanji partizan, sedaj poslanec Državnega zbora)

✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂

■ Poleg rekreacije, družabnosti in srečanja z mnogimi znanci in prijatelji se nama nehote vsiljuje razmišljanje o vojnih časih in ljudeh, ki so takrat morali prenašati teror zločinskega nacizma. Impresionira naju njihov pogum, da so se kljub brezizglednosti odločno uprli in uspeli. Za današnji čas pomeni to, da se moramo nenehno truditi za mir, razumevanje in pravičnost med ljudmi.

Jožko in Anita Hudl (Nonča vas)

✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂ ✂

■ Partizanski pohod na Komelj je posebno in globoko doživetje. Do dna duše te prevzame živo partizansko izročilo, ki ga izvirmo posebej nekdanji partizanski voditelj Lipej Kolenik, ki je duša pohoda.

Množica pohodnikov se vsako leto zgrinja tudi iz Slovenije, da bi poudarila to izročilo, ki ima tu še vedno svoje posebno poslanstvo in opogumlja koroškega človeka v njegovem trdem boju za lastno slovensko identiteto.

Koroška z enkratno lepoto svoje pokrajine je bila vedno v mojem srcu in duši tako kot v vseh primorskih ljudeh, ki so v preteklosti doživljali posebno usodo.

Cvetko Nanut (Nova Gorica)

■ Že mnogo zastopnikov političnega življenja in partizanskih organizacij je spregovorilo pred spomenikom padlim borcem na Komlju. Mnogo posameznikov in organizacij pa posreduje svoje pozdrave tudi pismeno. Dobrodošlico pohodnikom in udeležencem spominske svečanosti, ki se pripeljejo tudi z avtomobili k Cimprcu, že vrsto let izreče v imenu prirediteljev Franc Kuežnik, podpredsednik SPD Edinost iz Pliberka.

■ Lipej Kolenik, glavni pobudnik in organizator vseh dvajsetih pohodov na Komelj, je v zavesti, da spomin na boj proti fašizmu ne sme usahnuti, in kot priča časa zapisal svoje spomine na partizanstvo tudi v knjigi »Mali ljudje na veliki poti«. (Drava, 1997). Pripravlja pa že drugo spominsko knjigo. Za masovno udeležbo pohodnikov iz Vojnika in Celja pa že leta skrbi njegov tovariš **Jurij Bojanovič**, preživeli soborec Domnove čete. Ne samo njune vezi so se na pohodih do današnjega dne okrepile. Nastale so tudi nove, saj prihajajo na Komelj tudi mlajši rodovi, ki ohranjajo njuno sporočilo.

Zveza koroških partizanov
SPD »Edinost« v Pliberku

20. Pohod na Komelj

Nedelja, 18. julij '99

odhod 9.30 od Janeza Apovnika v Borovljah 32
pri Pliberku (Woroujach bei Bleiburg)
11.30 od gostilne Pistochnik na Komlju
ob 13.00 spominska svečanost, maša
in nato družabno srečanje
pri Štibarju

ŽITARA VAS

»Priprnite varnostne pasove in prisluhnite!«

To je publiki priporočal Pavle Zablatnik, ki je v petek v Žitari vasi vodil skozi program koncerta moškega pevskega zbora »Trta« s Kernjakovimi pesmimi. Sicer so prireditelji načrtovali nastop pod milim nebom pri žitrajškem župnišču, toda ta je dobesedno »padel v vodo«. Tako so ga preložili v dvorano IPH, kjer se je zbrala množica ljubiteljev glasbe, da bi prisluhnila glasbeni dediščini Pavleta Kernjaka, ki bi letos obhajal 100. obletnico rojstva.

Moški pevski zbor »Trta« pod vodstvom Pavleta Sterna je poslušalcem nudil raznovrsten pogled na Kernjakovo delo. Poleg že klasičnih skladb, kot so to »Tam čier teče«, »Juhe pojdam u Šku'fče« ali pa »Na semjnu« je zbor predvajal tudi

vrsto skladb, ki imajo za naslov dekliška imena – npr. »Katra«, »Rozina«, »Regina« ali »Ljudmila«. Kernjak je napisal kar 17 takih pesmi.

Na koncertu pa se je pokazala tudi humoristična stran ne le Kernjaka, temveč tudi »Trte«. Priredba venčka »Jes pa moj hvažej« z originalno melodijo, toda modernejšim ritmom v posebni interpretaciji Petra Grillitza je publiko navdušila tako, da jo je zbor moral zapeti kar še enkrat. Kot zaključek pa je sledila ena izmed najbolj priljubljenih Kernjakovih pesmi, in sicer »Mocej«. Pred dodatkom so si ženske oz. prijateljice pevcev namislile posebno presenečenje – pevcem so namreč izročile rože v zahvalo za edinstveno pripravljene ve-

Pavle Zablatnik, moderator večera s pesmimi Pavleta Kernjaka

čer in glasbeni užitek posebne vrste.

Koncert MPZ »Trta« je znova dokazal, da nam je Pavle Kernjak zapustil glasbeni zaklad, ki ni le navdušil prejšnje generacije, temveč navdušuje tudi še danes.

Naslov koncerta »Moja ljubezen« se je nanašal na Kernjakov izrek glede glasbenih besedil: »V njih mora biti ljubezen, brez ljubezni ne gre«.

Svoje motive je skladatelj našel v ljubezni do svojega naroda, do domovine in do svoje družine. Tako njegove ljubezenske kot tudi humoristične pesmi so še danes v repertoarju vsakega domačega zbora in bodo tam zagotovo ostale zvezda stalnica.

T. G.

DELANICE

Kulturna zaposlitev mladine v poletnem času

Izvenšolske kulturne in raziskovalne dejavnosti dobivajo v poletnem počitniškem času pomembno mesto v kulturnem življenju. Obe osrednji kulturni organizaciji nudita kar lepo število raznih etnoloških, raziskovalnih, slikarskih in drugih kulturnih delavnic.

Še pred zaključkom šolskega leta so se dekleta iz Škofič udeležila 10-dnevne plesne šole v Mariboru. Trenutno pa mladi že delajo v dveh delavnicah: v raziskovalni v Šentprimožu in v kulturni v Špetru v Beneški Sloveniji. V obeh primerih gre za povezavo med mladino iz Slovenije in koroškimi Slovenci, v Špetru pa so se našli mladi iz Soške doline, Koroške in Benečije.

V pripravah pa so še nadaljnje akcije prav v poletnem času, da bo jeseni paleta kulturne ponudbe predvsem s strani mladih spet tako bogata, kot smo to vajeni iz zadnjih let. Otroške in mladinske gleda-

liške skupine izbirajo nova besedila za uprizoritve v jesenskem času in se pripravljajo na gledališki seminar, ki bo konec počitnic na slovenski obali v Fiesi. Jeseni bomo videli lepo število otroških in mladinskih premier. Ob tem pa bo verjetno posebno zanimiv nov gledališki zalogaj, ki je namenjen prav otrokom in se pripravlja na dokaj strokovni ravni, to je muzikal Ericha Kästnerja »Konferenca živali«. Tema Kästnerjeve zgodbe je povsem aktualna, posvečena je namreč mirovni vzgoji. Kästner roti človeštvo, da naj manj misli na vojne in se bolj posveča vzgoji otrok.

Letošnja likovna kolonija, ki jo morda bolj poznamo pod imenom »Vuzeniška kolonija«, pa bo spet na Koroškem. Kolonija namreč kroži po vseh štirih predelih slovenskega prostora, v Vuzenici, v Prabju, na Primorskem in na Koroškem. Letos bo v zadnjem tednu avgusta v Žitari vasi. Poleg večjega števila domačinov se je bodo udeležili otroci iz vseh teh predelov slovenskega prostora.

Programa za mladino v poletnem času je torej kar na pretek. Razveseljivo pri tem je, da zanimanje narašča, prav tako razveseljivo pa je, da vse te oblike poletnega mladinskega kulturnega dela povezujejo mladino v celotnem slovenskem kulturnem prostoru.

J. M.

Iz slovenske vasi Repentabor v Italiji, kjer je bila postavljena v Kraškem muzeju meseca junija, se je zdaj »preselila« v center Triglavskega narodnega parka v Trenti. Odprli so jo pretekli petek, 7. julija. Poleg pevcev iz Trente je bilo prisotnih veliko domačinov, ki so razstavo z zanimanjem sprejeli. To še posebej prav zato, ker je ovčjereja bila in danes spet postaja najpomembnejši posel kmečkega gospodarjenja.

GLOBASNICA

Smeh s svetle strani življenja

Monika in Stefan Schmutzer in tele-vizi-ja-ja

Želja po kabaretih je med kulturniki in društvi na Koroškem že dolgo živa, uresničila pa se je doslej le malokdaj. Zadnje čase se vendar tudi na tem področju nekoliko več dogaja. Potem ko so pred nekaj tedni mladi v Svečah v svojo predstavo vključili tudi kabaretistične prvine, je bila preteklo soboto v Globasnici premiera kabareta »Življenje ima svetlo stran« v priredbi in režiji Stena Vilarja.

Da so že sredi močnega aplavza ob koncu nastopa mladih globaških igralk in igralcev telefonirali iz sosednjega Šmihela in spraševali, kdaj bodo prišli igrati k njim, je po pokazani predstavi povsem razumljivo. Tako sproščeno so zaigrali fantje in dekleta v kajpada polni farni dvorani, da jih je bilo veselje gledati in poslušati.

Kratki spored, ki mu je imensko botrovala pesem znamenitih angleških komedijan-

tov Monty Python, je zabaval tako najmlajše kot najstarejše. To pa je predvsem zasluga mlade skupine, ki ni samo pogumno osvojila odrske deske, ampak se je tudi s sporočilom skečov – bodisi kritičnim do današnje televizijske družbe, bodisi zgolj s šaljivimi poantami – vidno identificirala. Posrečena je bila tudi učinkovita raba domačega narečja. Kako bistveni sestavini sta prav narečje in žargon, dokazujejo nenazadnje tudi uspešni avstrijski kabaretisti. Globašani pa so se izkazali tudi kot dobri pevci in celo kot čarovniki. Skromna in prilagodljiva scena, luč, glasba in režijski prijemi so poleg tega skrbeli za hitro in tekoče menjavanje prizorov.

Igrali so Stefan Schmutzer, Monika Schmutzer, Marijan Wirtz, Milena Hudl, Milena Zankl, Andrej Smrečnik, Patrizia Urak, Polde Sadjak in Erich Schmutzer.

P.S.: Obljubili so, da septembra pridejo v Šmihel, mogoče pa bodo gostovali tudi še kje drugod. Lepo bi bilo.

Andrej Leben

RAZSTAVA

»Ko bo cvetel lan« v Triglavskem narodnem parku

Razstava Slovenske prosvetne zveze, ki jo je pripravila avtorica Irena Destovnik, že tretje leto potuje po raznih krajih Koroške, Slovenije in Italije.

Štipendije mladim umetnikom

Na občnem zboru nadstrankarske Družbe za perspektive umetnosti in kulture (Gesellschaft für Kunst- und Kulturperspektiven) je novo izvoljena predsednica mag. Melitta Trunk napovedala ustanovitev sklada »Stiftung in memoriam Ernst Gayer«. Od leta 2000 naprej naj bi družba podpirala delo mladega umetnika ali mlade umetnice z eno delovno štipendijo. Družba ima trenutno okoli 300 članov in vabi vse kulturno zainteresirane k sodelovanju (telefon 0663/048277).

ŽELEZNA KAPLA

Poletna noč – to soboto

Sicer je dolgoletna tradicija, da drugo soboto v juliju praznujejo Kapelčani s Slovenskim prosvetnim društvom »Zarja« priljubljeno »Poletno noč« na prostem, prav tako pa v zadnjih letih postaja navada, da vreme rado ponagaja.

Pretekli petek dopoldan je društvenikom še uspelo nekaj priprav (plesišče, oder za muzikante ...), od poldneva naprej in ves konec tedna pa je tudi

po ostali deželi in celi srednji Evropi lilo kot za stavo. Zato je društveni »križni štab« zasedal že v jutranjih sobotnih urah in odločal. Preložitev takšne prireditve sicer ni lahka, ker je treba vse na novo urediti (muzikantje, hrana, pijača, delo prostovoljcev, itd.), odpoved pa bi bila še težja.

Zato bo torej Poletna noč pod kapelškim nebom to soboto, 17. julija, s pričetkom ob 20.30 pred občinskim kopaljščem. Igrali bodo »Podjanski muzikantje«, vsi od blizu in daleč pa ste prisrčno vabljeni v Železno Kaplo.

M. T.

PRIREDITVE

PETEK, 16. 7.

ŽITARAR VAS, farovsko dvorišče
– SPD Trta
20.30 Open air – skupina Mainstreet

SOBOTA, 17. 7.

LOČE, Pri Pušniku – SKD Jepa
Baško jezero in SPD Celovec
13.00 Planinski izlet na Schnee-
winkelspitze. Traja do 18. 7.;
prijave do 12. 7.; tel.: 04254/
2545 (g. Lesjak) ali pri odbor-
nikih SPD Celovec
ŠKOCIJAN, Farna cerkev
19.00 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor z instrumentalno skupino
iz Sarajeva; izkupiček koncertov
je namenjen za projekte v Bosni
REBRCA, Mladinski center – KKZ
20.00 Srečanje z mladinsko skupino
RAST iz Argentine. Nastopa:
skupina RAST iz Argentine,
bratje Smrtnik in družina Blažej
ŠKOCIJAN, Zgornje Žamanje,
Gostilna Picej-Tedl
20.00 Tradicionalno kresovanje.
Nastopajo: MoPZ Vinko Poljanec
in mladinska skupina NOMOS,
za ples igra Podjunski trio
ŽELEZNA KAPLA, pri občinskem
kopališču – SPD Zarja
20.00 Poletna noč

NEDELJA, 18. 7.

DOBRLA VAS, Pri Devici Mariji
na Gori
8.30 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor s skupino iz Sarajeva
PLIBERK – ZKP, SPD Edinost
9.30 Pohod na Komelj. Ob 13.00
spominska svečanost
KORTE – Farni svet
9.30 Korško žegnanje. sv. maša,
nato družabnost pod lipo
ŽITARAR VAS, Farna cerkev
10.00 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor s skupino iz Sarajeva
OBIRSKO, Pri Jerebu –
Alpski klub Obir
14.00 10. Mednarodno srečanje har-
monikašev; ob slabem vremenu
v nedeljo, 25. julija, ob 14. uri.
REBRCA – KKZ
17.00 Dan odprtih vrat ob 20-letnici
tedna mladih umetnikov
TINJE, Dom v Tinjah
18.00 Feriae latinae / Lat. počitnice
ZABLAŠKO JEZERO, Breznikov camp
19.00 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor s skupino iz Sarajeva

PONEDELJEK, 19. 7.

TINJE, Dom v Tinjah
9.00 Slovenščina za začetnike. Vodi
mag. Anton Schellander; traja
do sobote, 24. julija.
REBRCA, Mladinski center – KKZ
10.00 Teden mladih umetnikov
RIKARJA VAS, Kapela sv. Družine
20.30 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor s. skupine iz Sarajeva

TOREK, 20. 7.

NONČA VAS PRI PLIBERKU,
19.30 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor s skupino iz Sarajeva

SREDA, 21. 7.

WERNBERG, Samostanska cerkev
17.45 Sv. maša in koncert – Mladinski
zbor s skupino iz Sarajeva
ZABLAŠKO JEZERO, Breznikov camp
20.30 Kulturni večer. Nastopajoči:
MePZ Danica, folklorna skupina
SPD »Trta«, Woschitzbaum

VIDETI / SLIŠATI

Ljubljana digital
media lab

Če si priključen na svetovno elek-
tronsko omrežje in te zanima bolj
»odštekano« dogajanje v Ljubljani,
potem pogledj na domačo stran
www.ljudmila.org. Ljudmila vsebuje
skoraj vse nevladne in neprofitne or-
ganizacije, institucije, knjižnice, festi-
vale, projekte ter tudi posamezne
umetnike, ki so ustvarjalni v Ljubljani
in okolici. Okoli 120 domačih strani te
hipoma uvede v svet elektronske in
alternativne umetnosti okoli ljubljans-
kega zrnja.

<http://www.ljudmila.org>

16. JULIJA 1999, OB 20.30 • KONCERT
SKUPINE MAINSTREET (DUNAJ)
ŽITRAJSKO ŽUPNIŠČE ob slabem vremenu v hali IPH

MOHORJEVA LJUDSKA ŠOLA
vabi na

IZOBRAŽEVANJE AVTENTIČNE ORFFOVE
DEJAVNOSTI PO PROGRAMU:
C-1-PRVA STOPNJA ORFFOVE ELEMENTARNO
GLASBENE GIBNE VZGOJE (4. deli)

Predavatelj: gospa IDA VIRT
(diplomantka Orff Instituta v Salzburgu)

1. Orffov instrumentarij in kljunasta flavta 23. 10.
2. Pentatonika in ostanatna spremljava 20. 11.
3. Kadencirana spremljava 11. 12.
4. Glasbena pravljica 18. 12.

Termini vedno ob sobotah s pričetkom ob 10. uri

PRAZNUJEJO! Marija Ko-
fler s Čemernice – osebni
praznik; Ciril Opetnik z
Doba – 40. rojstni dan; Gre-
ta Sitter z Obirskega – 77.

rojstni dan; dr. Jani Oswald z Dunaja –
42. rojstni dan; Wili Kulnig iz Trabesinj
– 60. rojstni dan; dr. Feliks Bister z Du-
naja – 60. rojstni dan; dekan Ivan Olip
iz Pliberka – srebrni mašniški jubilej;
župnik Janez Lampichler iz Šmarješke
fare – biserni mašniški jubilej; Zalka
Černic z Dvora pri Pliberku – 70. rojstni
dan; Elizabeta Andrej iz Strpne vasi –
90. rojstni dan; Meti Jug iz Železne Ka-
ple – 90. rojstni dan; Amalija Pečnik z
Reke – 70. rojstni dan; Micka Kofler s
Čemernice – 56. rojstni dan; Margareta
Pogačnik z Dobrove – rojstni dan; Pepo
Hudelist iz Grabštanja – 50. rojstni dan;
Amalija Sadovnik iz Koprivne – 60. roj-
stni dan; Marija Lesjak iz Goselne vasi
– rojstni dan; Heinrich Pavlič z Obir-
skega – rojstni dan; dr. Mirko Boročnik
z Ladin – rojstni dan; Marion Urbajs z
Žoprač – rojstni dan; Franci Kropivnik
s Kota – rojstni dan; Hanzi Ogris ml. iz
Bilčovsa – rojstni dan; Hanza Kelih in

čestita!

Odvetniška pisarna
dr. Franc Serajnik
išče sekretarja / sekretarko
Znanje slovenščine, angleščine
in nemščine ter računalništva
(Winword idr.)
Če Vas zanima, ne čakajte!
Pokličite: (0463) 516330, ali faks:
(0463) 514324, e-mail: advokat-
serajnik@online.edvg.co.at

Dr. Franc Wutti
DOPUST od 15. 7. do 30. 7. 1999

Rozi Kelih iz društva upoko-
jencev v Selah – rojstne dne-
ve; Lekš Lutnik, Janez Ha-
vel, Franc Žuntar, Metka
Bricman, Marta Riedl,
Franc Schliesser, Ignac Jernej, Her-
man Čik in Zalka Černic iz društva
upokojencev Pliberk – rojstne dneve;
Mici Krištof, Greti Rössmann in Lori
Ferm iz društva upokojencev Šentjakob
– rojstne dneve.

Slovenski vestnik – usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.
SV prejema podpore iz sredstev
za pospeševanje narodnih manjšin.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

UREDNIKA
dr. Andrej Leben (-34) ..... Jože Rovšek (-30)
Tajništvo ..... Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba ..... Milka Kokot (-40)
Prireditve ..... Andrea Metschina (-22)
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

RADIO KOROŠKA

SLOVENSKE ODDAJE – teletekst 299

Četrtek, 15. 7. ■ 18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 16. 7. ■ 18.10 Utrip kulture

Sobota, 17. 7. ■ 18.10 Od pesmi do pesmi
– od srca do srca

Nedelja, 18. 7. ■ 6.06 Dobro jutro, Ko-
roška / Guten Morgen, Kärnten! (žpk.
Florian Zergoi) 18.00 Glasbena mavrica

Ponedeljek, 19. 7. ■ 18.00 Kratek stik

Torek, 20. 7. ■ 18.10 Otroška oddaja

Sreda, 21. 7. ■ 18.10 Glasbena oddaja
21.04 Večerna oddaja

DOBER DAN, KOROŠKA

Nedelja, 18. 7. ■ 13.30 ORF 2 Prednost
ali ovira: Ponovni razpis ravnateljskih mest
na petih dvojezičnih ljudskih šolah skrbi za
razprave o bodočnosti dvojezičnega šolstva.
• Jezikovne počitnice v Novem mestu:
Od leta 1989 eden najučinkovitejših nači-
nov učenja slovenskega jezika za mladino s
Koroškega. • 23. Grafični bienale v Ljublja-
ni: Likovni svet v stoterih podobah - vita-
len, razbuljiv in mnogolik kot že dolgo ne
več. • 25 let z geslom »Pasi moje ovce«:
Dekan Ivan Olip je obhajal srebrni mašniški
jubilej v rodni občini Sele.

Ponedeljek, 19. 7. ■ 2.50 ORF 2 – Po-
novitev) 16.30 TV SLO1 – Ponovitev

RADIO KOROTAN

na frekvencah 105.5, 106.8 in 100.9

VSAK DAN ■ 6.00 Dobro jutro, sonce
8.00 Domače viže in zborovska glasba
8.30 Živa (do 10.00) 14.00 V taberni
16.00 Od štirih do šestih

Nedelja, 11. 7. ■ 8.00 Otroški vrtljak
8.30 A capella – Stanko Polzer o polet-
nem delovanju zborov 15.30 Voščila

RADIO AGORA 105,5

Tel. 0463/418 666 Faks: 418 666 99
e-mail: agora@magnet.at

PETEK, 16. 7. ■ 10.00 Vročinski val 12.00
Poročila 12.07 Vročinski val 18.00 Smeh
& Solze 18.45 Poročila 19.05 Otroški ko-
tiček 19.15 Še pomnite to pesem? 20.00
Soundcheck 21.00 DJ Line 22.00 Glasba

SOBOTA, 17. 7. ■ 10.00 Na poti v vas
11.30 Campus 12.00 Poročila 12.07
Vročinski val 13.00 Die Welt – ein Dorf
18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00
Glasba 20.00 Yugorock 23.00 Glasba

NEDELJA, 18. 7. ■ 10.00 Evropa v enem
tednu 10.30 Glasba 11.00 Literarna ka-
varna 12.00 Poročila 12.07 Glasba
18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.00
Glasba 20.00 Sunday Loops 22.00 For
those about to rock

PONEDELJEK, 19. 7. ■ 10.00 Vročinski val
12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00
Smeh & Solze 18.45 Poročila 19.05
Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pe-
sem? 20.00 Take the jazz train 22.00 Die
Welt – ein Dorf 23.00 Šoja & Elster

TOREK, 20. 7. ■ 10.00 Vročinski val
12.00 Poročila 12.07 Vročinski val
18.00 Šport 18.45 Poročila 19.05
Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pe-
sem? 20.00 Noche Latina 21.00 Campus
22.00 Literarna kavarna 23.00 Glasba

SREDA, 21. 7. ■ 10.00 Vročinski val
12.00 Poročila 12.07 Vročinski val
18.00 Glasba 18.45 Poročila 19.05
Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pe-
sem? 20.00 Ruff Radio 22.00 Mad Force

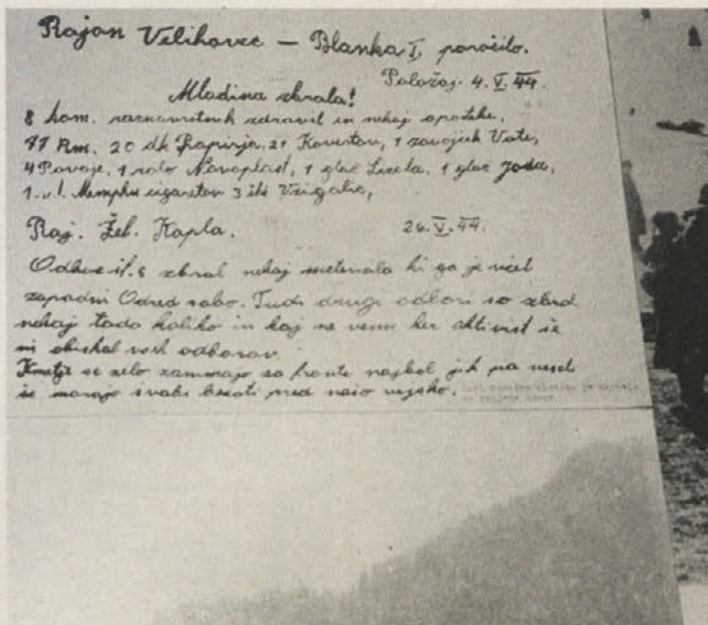
ČETRTEK, 22. 7. ■ 10.00 Vročinski val
12.00 Poročila 12.07 Vročinski val 18.00
Šoja & Elster 18.45 Poročila 19.05
Otroški kotichek 19.15 Še pomnite to pe-
sem? 20.00 Music for the masses 23.00
Internet Freak Show 1.00 Soundtrack

SLOVENJ GRADEC / KOROŠKI POKRAJINSKI MUZEJ

Razstava o saniteti na Koroškem med NOB

Potem, ko so v Koroškem pokrajinskem muzeju že leta 1982 razstavljeno stalno zbirko o delavskem gibanju in narodnoosvobodilnem boju na Koroškem na začetku devetdesetih let, tudi zaradi novih političnih razmer, umaknili v arhiv, je njen del »Partizanska saniteta na Koroškem«, znova razstavljen. Gre za prikaz oskrbe ranjenih partizanov s hrano, zdravili in medicinskimi pripomočki, načinov zdravljenja in tudi nudenja zavetja pred okupatorjem v času okrevanja. Geografsko je razstava omejena na južno Koroško v Avstriji ter Mežiško, Mislinjsko in Zgornjedravsko dolino.

Partizanska saniteta se je tod okoli posebej razvila z letom 1944, ko so se s prihodom enot 14. divizije boji močno razmahnili. Na Pohorju, kjer je bilo eno izmed središč partizanske sanitete, so med drugimi postavili sistem šestih »Paučkovih bolnišnic«, v Mežiški in Dravski dolini sta delovali po dve bolnišnici. V Koroškem odredu so najprej pošiljali ranjence v bolnišnice Zgornje Savinjske doline; tiste enote, ki so delovale na zahodnem delu južne Koroške,

Razstava - Slovenj Gradec: Saniteta med NOB na Koroškem na obeh straneh meje

so jih oddajale v bolnišnice nad Selami (Amerika), na Obirsko (Za milni), nad Jezersko (Krtina). Severno od Drave ter v Ziljski dolini pa pravih partizanskih bolnišnic, tako ravnatelj muzeja Marjan Linasi, ni bilo.

Pred tem so maloštevilne ranjence zdravili kar v enotah, pri kmetih in v skrivnih bunkerjih aktivistov OF, zavedno me-

dicinsko osebje pa je skrivoma pomagalo tudi po zdravstvenih ustanovah. Brez zavednih domačinov, ki so pretežno oskrbovali skrite lokacije in obveščali o nevarnostih, pa bi le malo teh humanitarnih postojank lahko delovalo.

Razstava v Slovenj Gradcu bo odprta do konca leta.

S. Š.

DOVJE

»Naj nageljni še naprej cveto«

Kulturno umetniško društvo »Jaka Rabič« Dovje-Mojstrana je v počastitev 85-letnice ustanovitve prvega kulturnega društva v kraju pripravilo kulturno prireditev »Naj nageljni še naprej cveto«. Na odrskih deskah Kulturnega doma na Dovjem so sodelovali pevski zbor »Triglavski zvonovi«, člani »Dovškega odra«, folkloristi, pevci in recitatorji. Ob visokem jubileju pa so odprli tudi razstavo fotografij o delu društva.

Društvo pod različnimi imeni že 85 let skrbi za stalen in kvaliteten razvoj amaterske kulturne dejavnosti v kraju, občini in tudi širše. Rojstni dan prvega kulturnega društva, ki ga je ustanovil dovški župnik Jakob Aljaž, sega v leto 1914, točneje 14. junij. Ne glede na ime društva je pomembno dejstvo, da so se vanj vključevali vsi tisti, ki so jim lepa slovenska beseda, pesem in petje pomenili mnogo več kot le lastno veselje, ampak tudi zaradi potrebe druženja ljudi, ki jim takšna dejavnost tudi duhovno mnogo

pomeni. Danes so v društvu aktivni predvsem člani dramske skupine, ki so si naredili ime Dovški oder, pevke in pevci v zboru, ki si je nadel ime Triglavski zvonovi ter foto in kino skupina, ki skrbi za razna predavanja, razstave in predvajanje filmov. Ponovno pa oživljajo tudi folklorno skupino, ki jo tako društvo kot širši občinski prostor nedvomno še kako potrebujejo. Ob vsem tem je pomembno tudi to, da sta iz društva izšla dva zelo znana posameznika, ki sta v svojem času veliko pomenila tudi v širšem slovenskem okolju.

To sta bila gledališka in filmska igralca Julka Dovžan, poročena Starič, in Rudi Kosmač, oba mojstra lepe slovenske besede, ki sta prve gledališke korake opravila prav na dovškem odru. Mnogo drugih pevcev, igralcev in drugih pa danes nadaljuje svojo uspešno poslanstvo na področju ljubiteljske kulture v drugih okoljih, skupinah ali društvih.

Lojze Kerštan

KOTMARA VAS

Izlet v naravo

Vrsto let že prireja SPD Gorjanci prvo nedeljo v juliju izlete v naravo. Tisti, ki se niso ustrašili vročine in pripeke, so se zbrali po drugi sveti maši pred šolo v Kotmari vasi. Mimo cerkve je vodila po naravnost skozi gozd gor na Plešivec k Razaju, kjer je bila prva postaja. Potem, ko so si popotniki tam privezali duše, so se odpravili dalje na Karovec, kjer so že čakali prijatelji iz Hodiš. Cilj je bil pri Tomažiču na Vrdeh. Ob okusni topli jedači in hladni pijači pa prijetnih pomenkih s sosedi so le prehitro minile ure. Prisrčna zahvala Razajevi in Tomažičevi družini za gostoljublje ter vrdovškimi gasilcem za pomoč pri pripravi.

Pismo bralca

MOJA LJUBEZEN

Koncert pesmi Pavla Kernjaka ob stoletnici rojstva

Spoštovano uredništvo SV!

Zares naključno sem se minuli petek v troje znašel na koncertu moškega zbora »Trta« iz Žitare vasi. A kakšno doživetje! Res že dolgo nisem v živo poslušal petja onstran meje, a to je bilo tako navdušujoče in prevzemajoče, da pomnim le malo takih trenutkov. Res je tudi, da koroške pesmi ne zapoje nihče tako lepo, kot jo lahko zapoje Slovenci s Koroškega, pa vendar: polna uravnoteženost glasov, izjemno fraziranje in solisti, da samo izbiraš in tehtaš, kdo je še

RADIO

Vročinski val – poletni spored na radiu AGORA

Od 12. julija do 29. avgusta radio AGORA preseneča poslušalce in poslušalke s spremenjenim sporedom! Spored je počitniškemu času primeren – sproščen in razvedrilen. Od 10. do 14. ure in od 18. do 20. ure so v studiu najrazličnejši gosti, največkrat v zvezi s kulturnimi festivali in prireditvami, ki se vrstijo v poletnih mesecih. Informacije o dogajanju v deželi dobite tudi v tem času. Za vse tiste, ki jih zanima delo z radijem, pa velja, da so podnevi in zvečer povabljeni v studio. Tu lahko spoznate radijsko delo in potek oddajanja!

Prvi gost je že napovedal svoj prihod: kabaretist Jörg Martin Willnauer, po poklicu »podjetnik zabave«, bo od 13. do 25. julija gledal urednikom radija AGORA na prste in tudi to ali ono sam povedal pred mikrofonom. Večerni spored je posvečen kabaretu in satiri (»Smeh in solze - Kabarett und Kleinkunst«, 18:00) ter glasbi, ki je že dolgo niste več slišali (»Še pomnite to pesem? – Lieder, die keiner mehr hört«, 19.15). Spored od 20. ure naprej ostane nespremenjen, tudi šport in Šoja bosta poleti ostala na svojem mestu.

za spoznanje boljši od drugega – vse to je izjemna danost za en sam dogodek.

Garaški del koncerta je, seveda, opravil zborovodja in solist Pavle Stern. Dobro voditi in solirati obenem je nenavadno zahteven posel. To opraviti tako dobro, kot je zmožgel on, pa je prava sreča. Ob njem naj poudarim še zvonkega tenorista Petra Grilica. Vendar velja vsa pohvala tudi vsem drugim solistom in zboristom, brez izjeme: Komaj kdaj je padla kaka senca na intonacijsko ubranost, vse drugo pa je bilo tako, kot si lahko poslušalec le želi. Prijetna je bila tudi beseda povezovalca programa, primerna scena, luči.

Zasedeni sedeži in topli aplavzi v hali IPH – tja je koncert »naplavlil« izdaten dež, sicer bi bil to »open

air« dogodek pred župniščem – so pritrjevali sleherni od 18 pesmi programa. Posebej velja poudariti nekaj smelosti pri podajanju pesmi Urca štiri, in še bolj pri venčku Jes pa moj hvažej. Prepričan sem, da bi se avtor odobravajoče nasmehnil, če bi bil med poslušalci. Tako pa sta to storila njegova sinova z družino, ki sta bila med nami.

Med poslušalci so bili tudi ugledni gostje. Z njimi vred se zboru za ta večer še enkrat zahvalimo.

Želim, da bi se z zborom Trta lahko srečali tudi pri nas na Notranjskem, v Logatcu ali v katerem bližjih krajev. Tako kot pred mnogimi leti Danici in Korotanu bi radi zaploskali tudi tem izjemnim pevcem in njihovim pesmi.

janez.gostisa@ih.ozs.si

Pismo bralca

Gliha upi štiriha

Ko odprem drugo stran NT z dne 9. 7. 1999 in vidim »Haiderjev odgovor Narodnemu svetu« ter še kopijo pisma, mi je pa sapo »vzevo«. nato sem jaz »zbrskav« pismo, ki se glasi: Bischöfliches Gurker Ordinariat Klagenfurt z dne 10. 11. 1997, Gegenstand: Pfarrkirche Köttmannsdorf - Frage der Wiederherstellung einer slowenischen Aufschrift« na moj naslov. V pismu se bere med drugim dobesedno: »... daß sich ganz wenige Einwohner des Ortes noch an diese slowenische Aufschrift erinnern können und die Erneuerung einer

ausschließlich slowenischen Aufschrift zum gegenwärtigen Zeitpunkt nur Unruhe in die Gemeinde bringen und ein auch dem Anliegen der slowenischen Volksgemeinschaft entgegenliegendes Echo bringen würde.« Dalje: »... und nur bei Vorliegen eines zahlenmäßig großen gegenteiligen Votums in Frage gestellt werden kann.«

Pri tem »Frage der Wiederherstellung einer slowenischen Aufschrift« gre za dva slovenska napisna v kotmariški farni cerkvi, ki sta bila po napadu Hitlerjeve Nemčije na Jugoslavijo leta 1941 od nacistov »pobajsana«.

Zato tudi moj gornji naslov. Kristi Marinjak, 9071

POGOVOR S PREDSEDNIKOM SAK JURIJEM PERČEM O NOVI SEZONI

»Največja želja je mnogo navijačev«

Igralci SAK so marljivi pri treningih – bodo tudi navijači tako marljivo hodili na tekme?

**Kmalu bo konec transferne-
ga časa. Kaj se pri SAK do-
gaja v tej finalni fazi?**

Veliko je še odprto. Definitivna transferja sta samo dva, in sicer je prišel Igor Ogris od Austrie/VSV (sedaj FC Kärnten) in Marko Wieser, ki je bil sposoben v Borovlje. Danny Roy in Christian Hajnžič sta tudi postala naša igralca, do sedaj sta bila samo sposojena od Trga oz. Žitare vasi. Galo pa je odšel v Žitaro vas.

Nič novega pri legionarjih?

Na pripravljalni tekmi proti Dravogradu v Pliberku (po redakcijskem zaključku) bomo opazovali še Adroviča iz Makedonije, ki je igral pri Vorwärts Steyeru in potem odšel v Ljubljano, kjer je igral v 4. ligi ter igralca iz Hrvaške oz. Bosne. Obetaven je tudi Hassan Muharemović, 24-letni napadalec, ki je igral v 1. razredu pri Mettnitzal in je tam dal 32 golov, ampak njegov transfer do sedaj še ni definitivno.

**Problem SAK je še vedno
vprašanje vratarja. Kako****potekajo pogajanja s Selami
glede Oražeja?**

Isto kot Wietersdorf za Dreierja tudi Sele za Oražeta zahteva preveliko odškodnino. Po mojem občutku Dreier ne bo igral več, ampak upam, da se bomo lahko zmenili s Selani. Edina alternativa bi bila vrnitev Smrečnika iz Globasnice.

**Kakšno je vzdušje na pri-
pravah?**

Sedaj treniramo drugi teden in že od prvega dne naprej je pri vsakem treningu bilo vsaj 20 igralcev. Atmosfera je perfektna in predvsem Igor Ogris odlična obogatitev za našo družino.

**V preteklosti je bilo mnogo
govora o krizi regionalne
lige. Ali so problemi sedaj
odstranjeni?**

Zadeva sedaj počiva za eno leto, v katerem naj bi tako funkcionarji KfV kot tudi nogometnih klubov iskali nov finančni vir. Zahteva po višji dotaciji pa še vedno obstaja, prav tako po direktnem podvigu prvaka v 1. divizijo. Za koroške klube stvar še ni tako problematična, saj jih je

letos kar 7 v regionalni ligi. Toda v primeru, da se stvar obrne in je npr. 7 zgornjeavstrijskih klubov v ligi, vse izgleda kar drugače. KfV je vsekakor obljubil, da bo dal več teže regionalni ligi, saj smo do sedaj bili le 5. kolo na vozu in nekateri igralci so se le pripravljali za zvezno ligo oz. 1. divizijo.

**Kakšna so pričakovanja in
predstave SAK za sezono
1999/2000?**

Športno gledano imamo letos veliko možnosti, predvsem če legionarja prav »vžgeta«. Mesto na prvi tretjini lestvice bi moralo biti možno. Največja želja pa je seveda, da bi se bivši navijači, funkcionarji in prijatelji kluba ob tekmah vrnil v Trnjo vas in podpirali SAK. V naslednjih dneh bomo začeli s prodajo VIP-kart in upamo, da bomo lahko pri tekmah pozdravili mnogo navijačev. Saj se ve, da se pred lepo kuliso igra popolnoma drugače nogomet in prav zaradi tega upam na gledalce.

Hvala za pogovor!

Tanja Gutovnik

KOMENTAR

Tanja Gutovnik

11. julij 1999, 1. krog grand-prix-a v Silverstonu – Michael Schumacher pri hitrosti 200 km/h čelno trešči v zaščitne gume. Nekaj minut pozneje ga zdravstveno osebje in varnostniki izvlečejo iz uničenega ferrarija in ga odpeljejo v ambulanco, kjer zdravniki diagnosticirajo zlom noge. Vsi govorijo o zglubljenem naslovu prvaka, nobeden pa o »pripadljem« življenju dirkača. Zastopal ga bo za 6 do 8 tednov Mika Salo, potem pa se bo »šef« z veseljem vrnil.

Pomislimo malo nazaj:

5. september 1970, Monza – Jochen Rindt se smrtno ponesreči med treningom.

1975, Nürburgring – Niki Lauda s pomočjo svojega angela varuha preživi nesrečo in se pet dni bori za svoje življenje. Šest tednov navrh spet sedi v svojem

»cockpitu« in za-

sedel 4. mesto.

1977 postane dru-

gič svetovni prvak in nato ob-

javi konec svoje kariere:

»Imam dosti formule 1.«

1983 tretjič osvoji naslov sve-

tovnega prvaka v formuli 1.

8. maj 1982, Zolder/Belgija

– Gilles Villeneuve se ob 1:52

ponesreči in ob 9:12 umre v

bolnici, ne da bi prišel k zave-

sti. Leta pozneje njegov sin

Jaques slavi velike uspehe v

formuli 1.

30. 4. 1994, Imola – Roland

Ratzenberger zgubi kontrolo

nad svojim avtom in se med

treningom za grand prix zape-

lje v steno. Takoj je mrtev.

1. 5. 1994, Imola – Ayrton

Senna se v ovinku Tamburello

smrtno ponesreči in vsa for-

mula 1 žaluje za enim izmed

najboljših pilotov vseh časov.

Primerov je še in še, toda

kaj pilote v teh »izstrelkih«

formule 1 privede do tega, da

se kljub smrtni nevarnosti

vedno spet usedejo v »cock-

pit« in se s hitrostjo preko 300

km/h zaženejo po asfaltnih progah? Res se že zdi, da je avtomobilski šport kot neke vrste droga, ki odvisnega nikoli več ne spusti. Drugače si ni možno razložiti primerov, kot je to Karl Wendlinger. Le-ta je po nesreči v Monte Carlu ležal nekaj dni v komi in bil blizu smrti, leto pozneje pa je spet vozil svoje kroge v formuli 1, sedaj pa je zelo uspešen v GT-razredu športnih vozil.

Tudi Damon Hill je v zadnjem času dokazal, da je formula 1 fascinacija, katere se nikoli v življenju ne znebiš. Po objavi konca svoje kariere je najprej podaljšal rok odločitve do tekme v Silversto-

Formula 1 = droga?

nu, potem pa je medijem že kar pojasnil stvar: »Nikoli nisem rekel, da bom končal svojo kariero po Silverstonu.«

Zdi se, da nobeden ne pride proč od avtomobilskega športa, dokler se ne zgodi kaj hujšega. Za vse, ki se niso predali športu, bo fascinacija oz. droga formule 1 vedno ostala skrivnost. Mi si lahko le ogle-damo stvar in se veselimo napetih tekem.

Pri zadnji tekmi v Silverstonu je očitno z dolgočasna oseba poleg mene pred televizijskim zaslonom ob Schumacherjevi nesreči izjavila: »Formula 1 brez nesreč bi bila dolgočasna. Saj vsi gledajo tekme samo zaradi trčenj, drugo sploh ni važno.« V prvem trenutku sem se temu uprla, toda saj je res: Ali ni prav ta hoja ob robu med življenjem in smrtjo, kar nas gledalce in tudi pilote same naredi odvisne od droge formule 1?

E-MAIL Športno uredništvo Slovenskega vestnika nudi možnost, da tako športna društva kot tudi

posamezniki lahko posredujejo svoje opombe, novice, informacije, vabila, komentarje, itn. po e-mailu.

Veselimo se vaših prispevkov!
Naš naslov:
vestnik_sport@hotmail.com

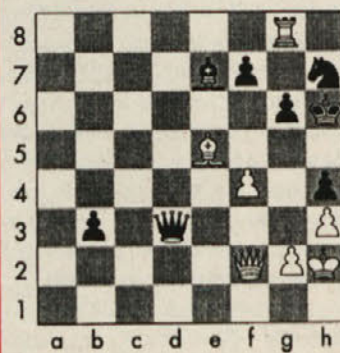
ŠAHOVSKI OREH ŠT. 70

Silvo Kovač

Pitljakovski – Szukszia (Varšava '52)

Nadomestilo za kvaliteto ima črni v prostem kmetu na b-liniji, ki ga pri napredovanju ovirata bela dama in lovec. Obe beli figuri pa ob pomoči trdnjave budno bedita nad črnim kraljem ob

robu šahovnice. Belega pri njegovih načrtih ovira črni kmet na polju h4, ki se je kot »kost v grlu« vključil v belo pozicijo. Beli, ki je na potezi, se elegantno reši te ovire in zmaga!

Rešitev št. 69

Na kraljevem krilu želi črni izkoristiti prednost kmeta in pripravi s potezo 1...h4! prodor na prvo vrsto. 2.gh4 Lb4! 3.e6 beli je spoznal, da nadaljevanje 3.Lb4: g3! 4.e6 gf2! 5.e7 f1D 6.e8D Dg2+ 7.Kh6 f2! vodi v poraz. Na 3...g3! 4.e7 / tudi 4.fg3 Le1: 5.e7 f2 6.e8D f1D s prednostjo črnega. /4...Le7: 5.fg3 Lb4! 6.Lf2 Lc5 7.Le1 f2 8.Lf2: Lf2: in črni je zmagal.

TENIS

**V Globasnici
je mladina
velika obljuba
za prihodnost**

Koroško moštveno prvenstvo, ki poteka vsako leto od maja do julija, je več ali manj končano (razen naknadnih tekem) in teniško društvo Globasnica, ki je član Slovenske športne zveze, lahko zadovoljno pogleda nazaj.

Moška ekipa I na čelu s slovenskim legionarjem in hkrati trenerjem Štefanovičem se je uvrstila na 5. mesto lestvice v 2. razredu G, vendar ji še manjkata dve tekmi do zaključka sezone. Druga ekipa se je znašla v premočni konkurenci in je zaradi tega na zaključni lestvici v 3. razredu N osvojila le 7. in predzadnje mesto. Ekipa Globasnica III, ki v svoji lanski štartni sezoni ni mogla slaviti niti ene zma-

ge, je letos pridobila kar 3 od 5 dosedanjih tekem in je tako na dobrem 4. mestu v 4. razredu E. Težav pri moških moštvih se pa ne da prikriti, saj so redno nastopale zaradi izpadov. Zaradi tega so ekipe prišle v perzonalne stiske in morale nekaj tekem izgubiti kar brez boja. Predsednik Franz Prutej gleda na tematiko realistično: »V naslednjem letu bomo morali eno ekipo opustiti, tako da se bomo z drugima dvema lahko resno uveljavili v konkurenci.«

Cilj ženske ekipe je bil obstoj v 1. razredu in to je vsekakor presenetljivo jasno uspelo. Od sedmih tekem so Globašanke dobile kar 4 in si s tem zago-

tovile dobro 5. mesto; z zmago več bi jim celo lahko uspel vzpon v deželno ligo!

Najboljši rezultat v sezoni '99 pa je dosegla mladinska ekipa pod 12 v 1. razredu. Na programu sta sicer še dve tekmi, toda situacija je zelo obetavna – moštvo je zmagalo vse dose-danje tekme in si bo le težko pustilo vzeti še prvo mesto. Na vsak način obljuba za prihodnost globaškega kluba! T. G.

SC Globasnica vabi na **ŠPORTNI PRAZNIK** v šotoru v Globasnici, ki bo od sobote, 17. do ponedeljka, 19. julija 1999.

Spored: sobota, 17. 7. – 13.00 nogometni turnir, **20.00** plesni večer s »Kärntner Show Express«; **nedelja, 18. 7. – 10.00** nadaljevanje nogometnega turnirja, **20.00** plesni večer s »Kärntner Show Express«, **ponedeljek, 19. 7. – 19.00** kravji loto, **20.30** – ples z »Gipfelstürmer«

PRIPRAVLJALNE TEKME

SAK – DSG Borovlje 2 : 0 (gola: Muharemović), Spittal – Rothenturn 8 : 1, Ruda – Pliberk 0 : 5, Friesach – Šentvid 3 : 1, WAC – Labot 5 : 0, Pliberk – Šentandraž 3 : 2, Dobrla vas – Moosburg 3 : 1, Železna Kapla – Sinča vas 2 : 2, Landskron – Pliberk 0 : 1